Egz. obow. Reg 22 : 68

Kurier Szczeciński

PONIEDZ., 25 LISTOPADA 1968 R. Wyd. A B

26·IV·1945 NIE RZUCIM ZIEMI SKĄD NASZ RÓD

Nr 277 (7541) Rok założenia 1945 Cena 50 gr

◆ Zamrożenie płac ◆ Kontrola wymiany walut

De Gaulle uratował franka kosztem stopy życiowej milionów Francuzów

DECYZJA prezydenta de Gaulle'a o utrzymaniu dotychczasowej wartości franka pozostaje nadal tematem nr 1 prasy całego świata. Na pierwszym miejscu znajdują się spekulacje, jakiego typu pociągnięć dokona rząd francuski w ramach zapowiedzianego przez de Gaulle'a programu oszczędności. Szczegóły tego programu znane będą we wtorek, kiedy to premier Couve de Murville przedstawi je Zgromadzeniu Narodowemu. W dniu dzisiejszym otwarte zostaną wszystkie giełdy, zarówno pieniężne jak i papierów wartościowych oraz złota.

PARYŻ PAP. Wśród wielu przypuszczeń stwierdza się m. in., że cięcia budżetowe obejmą wydatki na zbrojenia i na reformę uniwersytetów. Uważa się, że zmniejszenie wydatków na cele obronne nie powinno w żadnym stopniu wpłynąć na zahamowanie prac nad francuską bronią jądrową.

Obserwatorzy twierdzą, że obniżenie wydatków na szkolnictwo wyższe może na nowo zaostrzyć sytuację w środowiskach uniwersyteckich.

PREZYDENT DE GAULLE oświadczył w niedzielę, że deficyt budżetowy Francji na rok 1969 będzie zredukowany z 11,5 miliarda do mniej niż 6,5 miliarda franków. Ma to być osiągnięte poprzez wprowadzenie „niezbędnej kontroli" zarówno wymiany walut, jak i podatków. De Gaulle zapowiedział zmniejszenie niektórych podatków dla spotęgowania możliwości eksportowych Francji.

Prezydent zapowiedział także, że w obecnej sytuacji nie może być mowy o zwiększeniu płac, ale opiecał podjęcie wysiłków w celu utrzymania dotychczasowych cen towarów przemysłowych, artykułów żywnościowych i usług.

Wraz z przemówieniem prezydenta opublikowany został komunikat francuskiego Ministerstwa Finansów, który zapowiada niezwłoczne wprowadzenie kontroli wymiany walut w celu obrony pozycji franka.

NIE ULEGA wątpliwości — pisze paryski korespondent PAP, red. P. Wasilewski, komentując przemówienie prezydenta de Gaulle'a — że konkretne kroki, jakie podejmie rząd dla poprawy istniejącej sytuacji, odbiją się niekorzystnie na szerokich rzeszach społeczeństwa francuskiego. Wystarczy przypomnieć, że produkty z importu stanowią 20 proc. artykułów konsumpcyjnych Francuzów.

Chcąc podnieść możliwości ekspansji towarów francuskich na rynkach światowych, rząd musi podjąć decyzje odwrotne do postanowień rządu Kiesingera, tzn. obłożyć dalszymi podatkami import, a przeznaczyć dalsze subwencje dla eksportu. Oznacza to wzrost kosztów utrzymania i obniżenie stopy życiowej.

W ostatniej chwili odwołano start „europejskiej" rakiety

LONDYN PAP. Na australijskim poligonie rakietowym Woomera odwołano w niedzielę wystrzelenie europejskiej rakiety nośnej, która miała wprowadzić na orbitę okołoziemską satelitę, zbudowanego przez Europejską Organizację Badań Rakietowych (ELDO), przy współudziale W. Brytanii, Francji, Włoch i NRF.

Decyzja została powzięta na 34 sekundy przed planowanym wystrzeleniem. Następny termin próby układu rakietowego „Europa F—7" nie został wyznaczony.

Perspektywy leczenia raka

WYBITNY onkolog radziecki, prof. N. Błochin uważa, że **w „chwili obecnej można mówić o rzeczywistej możliwości leczenia niektórych form nowotworów złośliwych przy użyciu medykamentów".** Obecnie opracowuje się metody połączonego wykorzystania środków chemoterapeutycznych, mających niejednakowy mechanizm działania. Zdaniem uczonego radzieckiego, największe możliwości w leczeniu raka stwarza połączenie metod chemoterapeutycznych, chirurgicznych i naświetlania...

Z prasy porannej

WYSOKA fala ożywienia politycznego i aktywności społecznej oraz produkcyjnej — to czołowy temat dzisiejszego „Głosu Szczecińskiego". W całym kraju odbywają się spotkania z delegatami na V Zjazd PZPR. M. in. w ub. sobotę w Komitecie Wojewódzkim PZPR w Szczecinie odbyło się spotkanie aktywu partyjnego i młodzieżowego wyższych uczelni z delegatami na V Zjazd: H. Huberem, Z. Laskim, Sz. Kopyścińskim i J. Bogutynem.

Za pośrednictwem amerykańskiej agencji UPI otrzymaliśmy z Mali zdjęcie wykonane po zamachu stanu, dokonanym w ub. tygodniu przez grupę oficerów pod przewodnictwem porucznika Moussa Traore. Grupa ta obaliła prezydenta Modibo Keitę.

Na zdjęciu: towarzysze por. Traore wznoszą jego ramię w geście zwycięstwa w czasie pierwszego publicznego wystąpienia młodego przywódcy zamachu.

CAF—UPI—telefoto

Tabu czy kultura współżycia płci?

— AKTUALNY stan wiedzy o problemach seksuologicznych, a zatem poziom społecznej kultury współżycia płci, jest mówiąc delikatnie niezadowalający — taka konkluzja wypływa z rozmowy, jaką „Kurier" przeprowadził ze znanym seksuologiem, lekarzem Tadeuszem Wargo. Piszemy o tym na str. 4—5.

Bogaty plon rekonesansu „Sondy-6"

Portret Księżyca

MOSKWA PAP. W dzisiejszej „Prawdzie" dwaj radzieccy uczeni — akademik Georgij Pietrow i profesor Borys Rodionow publikują artykuł na temat fotografii, wykonanych przez „Sondę-6". Zdjęcia te obejmują znaczną część zarówno widocznej jak i odwrotnej strony Księżyca. Zdjęcia — mające unikalną wartość — są obecnie przedmiotem szczegółowych badań, a w przyszłości będą opublikowane.

Na pokładzie „Sondy-6" był zainstalowany specjalny automatyczny aparat fotograficzny, utrwalający widoki Księżyca na taśmie szerokości 19 cm. Format jednego zdjęcia — 13×18 cm.

Wspominając o nowoczesnym swego czasu systemie fototelewizyjnym, uczeni stwierdzają, że na zdjęciu przekazanym systemem telewizyjnym z „Sondy-3" w jednym kadrze można było rozróżnić 1,2 miliona czarnych i białych elementów, natomiast na zdjęciu wykonanym przez aparat fotograficzny „Sondy-6" takich elementów wyróżnia się 134 miliony.

„Sonda-6" dostarczyła kilka razy więcej zdjęć niż „Sonda-3", lecz biorąc pod uwagę jakość, dostarczyła kilka tysięcy razy więcej informacji.

Zasypani górnicy w Farmington nie dają znaku życia

WASZYNGTON PAP. Nadzieje na uratowanie 78 górników zasypanych w ubiegłą środę w kopalni w Farmington (zachodnia Wirginia) stają się coraz mniejsze.

Początkowo niemożliwe było podjęcie akcji ratunkowej, ponieważ w kopalni wybuchł pożar i nieustannie powtarzały się eksplozje gazu.

W sobotę do kopalni opuściły się dwie 7-osobowe ekipy ratownicze, które przewierciły otwór do szybu, gdzie powinni znajdować się zasypani. Przerzucono tam mikrofon, ale nie odebrał on żadnych odgłosów, które wskazywałyby na to, iż którykolwiek z górników utrzymał się przy życiu.

Dziś pierwsze krajowe obrady biocybernetyków

Młoda nauka z ogromną przyszłością

WARSZAWA PAP. Dziś w Warszawie zbierają się po raz pierwszy na wspólnej naradzie naukowej biocybernetycy z całego kraju. Mimo iż jest to dziedzina bardzo młoda, mamy już ponad 40 ośrodków, w których prowadzone są prace nad zastosowaniem teorii, metod i rozwiązań cybernetycznych w naukach biologicznych i lekarskich. Udział w obradach zapowiedziało ok. 150 specjalistów z różnych dyscyplin — biologów, lekarzy, matematyków, techników, konstruktorów i in.

PRZEDMIOTEM 3-dniowych obrad będą liczne zagadnienia, dotyczące m. in. rozwiązań cybernetycznych w biologii i medycynie, sterowania i przetwarzania informacji w układach biologicznych, roli postępu technicznego i automatyzacji w medycynie oraz wykorzystania zasad działania układów biologicznych do celów i rozwiązań techniki.

W wielu spośród tych dziedzin mamy już pewne osiągnięcia zarówno naukowo-teoretyczne jak i praktyczne. Można tu chociażby wymienić prace SZCZECIŃSKIEJ Kliniki Okulistycznej nad konstrukcją „sztucznego oka", opartego na zasadzie przetwarzania bodźców wzrokowych na bodźce dotykowe, które dają namiastkę wzroku niewidomym.

W POLITECHNICE Warszawskiej prowadzone są od szeregu lat prace poszukiwawcze w zakresie bioprotetyki. Chodzi w tym przypadku o budowę elektromedycznych protez opartych na wykorzystaniu bioprądów mięśni do poruszania protezy zastępującej rękę czy nogę. Innym znowu kierunkiem są prace, polegające na modelowaniu za pośrednictwem układów elektronicznych — procesów zachodzących w organizmie żywym. Posługując się tą właśnie metodą, w Instytucie Automatyki PAN skonstruowano model „elektronicznego psa" imitujący przebieg reakcji w centralnym układzie nerwowym na niektóre bodźce zewnętrzne.

W czasie obecnego sympozjum wśród licznych doniesień naukowych przedstawione zostaną m. in. pierwsze doświadczenia przeprowadzone w Polsce nad zastosowaniem metody programowego nauczania, polegającej na zastosowaniu do tych celów urządzeń automatycznych.

JAK JUŻ informowaliśmy ub. soboty odbyła się uroczystość oddania do użytku nowo dobudowanego, IV piętra gmachu Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodno-Melioracyjnego Politechniki Szczecińskiej, mieszczącego się przy al. Piastów 50. Na naszych zdjęciach: moment przecięcia wstęgi przez sekretarza KW PZPR, Henryka Hubera, oraz widok podwyższonego gmachu Politechniki.

(Fot. — St. Cieślak)

Krótsza droga ze Świnoujścia do Ystad

O 1,5 GODZINY skróci się czas przejazdu promem „Gryf" między Świnoujściem i Ystad. Będzie to możliwe już w przyszłym roku dzięki udostępnieniu dla żeglugi tzw. północnego toru wodnego.

Prace nad tym torem mają się już ku końcowi. Jednostki hydrograficzne przeprowadziły dokładne pomiary głębokości, a trałowce zbadały dno usuwając wykryte przeszkody nawigacyjne.

Skrócenie o blisko 1,5 godziny czasu przejazdu promem „Gryf" między Skandynawią i Polską będzie miało duże znaczenie dla dalszego rozwoju żeglugi, zwłaszcza zaś turystyki, w tym rejonie. (PAP)

Koń odkrył zamaskowaną studnię

ZIELONA GÓRA PAP. Jeden z rolników ze wsi Ulim w powiecie Gorzów, nie mając studni w obrębie własnej zagrody, przez całe lata musiał korzystać z uprzejmości sąsiada. Tymczasem okazało się, że w jego zagrodzie istnieje studnia. Do odkrycia tego przyczynił się... koń. Spragnione zwierzę zwęszyło wodę, znajdującą się w zamaskowanej, zakrytej deskami i przysypanej warstwą ziemi studni. Niewiele brakowało, a odkrycie byłoby kosztowne, ponieważ nadwerężona zębem czasu drewniana pokrywa załamała się pod koniem. Na szczęście czworonogi odkrywca wyszedł cało z opresji. Po skomplikowanej „operacji", z użyciem dźwigu, został on wydobyty na powierzchnię, a rolnik — nie ma już kłopotów z wodą.

Fabryki sprzedawane... taśmowo

MOŻNA POWIEDZIEĆ, że Cekop taśmowo sprzedaje do Związku Radzieckiego fabryki płyt pilśniowych. ZSRR zakupił w Polsce już 22 takie zakłady. Ostatnio firma „Prommaszimport" obstalowała kolejną dużą fabrykę — będzie ona dostarczona w ciągu najbliższych 2 lat.

Sukcesy handlowe na rynku radzieckim jak również w innych krajach, są rezultatem osiągnięć krajowego przemysłu, który wyspecjalizował się w tej produkcji zapewniając nowoczesne wyposażenie zakładów jak i konkurencyjne terminy dostaw. (KS)

Nie szkodzi oczom

DOBRA NOWINA dla dzieci, czytających pod kołdrą przy świetle elektrycznej latarki: morały rodziców ostrzegających przed popsuciem sobie oczu „na zawsze" nie są naukowo uzasadnione. Wzrok nie słabnie, jedynie po dłuższym czytaniu można odczuwać pewne zmęczenie, oznaczające po prostu „przepracowanie" mięśni oka, które szybko mija. (j)

406 tytułów książek w październiku

W CIĄGU października br. ukazało się w Polsce 406 tytułów książek o łącznym nakładzie przeszło 8 mln egzemplarzy. Najliczniej reprezentowana jest literatura piękna i naukowa (po 93 tytuły), następnie podręczniki (46) i wydawnictwa popularnonaukowe (36).

POCZTÓWKA Z SYRENKĄ

Pożegnanie stoczni

JUŻ OD PRZESZŁO PÓŁ WIEKU warszawska stocznia na Czerniakowie buduje rzeczny sprzęt pływający. Przez wszystkie lata swego istnienia dostarczyła warszawskiej żegludze mnóstwo łodzi, statków i barek. Przeprowadziła tysiące remontów wysłużonych parowców pasażerskich.

Stocznia już przed I wojną światową zaczęła budować łodzie „na pych" — cieszyły się one wielkim uznaniem wśród odbiorców. Dopiero w okresie międzywojennym zaczęto budować większe barki i remontować holowniki.

W 1946 roku, kiedy to zupełnie zniszczoną stocznię odbudowano, zadania stawiane przed warszawskimi stoczniowcami znacznie wzrosły. W latach sześćdziesiątych ruszyła tu seryjna produkcja taboru pływającego. Budowano motorówki, statki pasażerskie i holowniki. To tu wybudowano pierwszego „Żubra", holownik, który nie ciągnął barek, lecz popychał je przed sobą. Powstało tu 26 takich „Żubrów", które do dziś z powodzeniem pływają po Wiśle i Odrze.

W przyszłym roku (w drugim kwartale) warszawiacy pożegnają stocznię na Czerniakowie. Likwidacja zaś wynika z konieczności, ponieważ w tym miejscu, gdzie obecnie znajduje się stocznia, przebiegać będzie trasa nadwiślańska.

OBLICZONO, że poszerzenie mostu Poniatowskiego da efektywne korzyści tylko na 3 — 4 lata. Trzeba więc przystąpić do budowy trasy nadwiślańskiej, ale nim trasa ta powstanie, według optymistów potrwa to około pięciu lat. Trzeba się spieszyć, ponieważ stale samochodów przybywa. Już obecnie całe lawiny pojazdów kieruje się przez centrum miasta na most Poniatowskiego. Przypuszczalnie centralne arterie nie wytrzymają tego nasilenia ruchu jeżeli budowa trasy nadwiślańskiej opóźni się.

Kiedy trasa zostanie oddana do użytku pojazdy z traktu katowickiego, krakowskiego i z Góry Kalwarii zdążające na Pragę będą omijały centrum miasta wymienną arterią. Dopiero nabierze znaczenia południowy ślimak mostu Poniatowskiego, ponieważ do dziś nie jest on w pełni wykorzystany.

A WIĘC sprawa jest ważna, dlatego ojcowie miasta postanowili zlikwidować stocznię. Mimo bliskiego końca zakładu, praca tu jeszcze trwa. Załoga powoli opuszcza jednak przedsiębiorstwo a warszawiacy żegnają stocznię z sentymentalną łezką w oku. (LEW)

Z BOCIANIEGO GNIAZDA

STATKI NA WEJŚCIU:

m/s „Wróżka" z Antwerpii z drobnicą,
m/s „Warmia" z Rotterdamu z drobnicą,
m/s „San" z Anglii pod balastem,
m/s „Ner" z Anglii pod balastem.

STATKI NA WYJŚCIU:

m/s „Modlin" do Hamburga via Gdynia z drobnicą,
m/s „Goplana" do Francji, Irlandii z drobnicą,
s/s „Brygada Makowskiego" do Danii z węglem,
s/s „Jedność Robotnicza" do Danii z węglem,
s/s „Tczew" do Danii z węglem,
s/s „Kalisz" do Danii z węglem.

W PORCIE:

W UB. TYGODNIU przeładowano w porcie 333,5 tys. ton, w tym 186,9 tys. ton węgla, 60,4 — rudy, 40,4 — innych towarów masowych, 13,7 — zboża, 8,2 — drewna i prawie 24 tys. ton drobnicy. W tym samym czasie port obsłużył ponad 100 statków.

—o—

W DALSZYM ciągu notuje się duże nasilenie ruchu w porcie. Wczoraj przebywało tu 50 statków z ładunkiem lub po ładunek o łącznej wadze ponad 128 tys. ton. Ilościowo i tonażowo nadal przeważają statki węglowe.

Dinozaury na wymianę

WARSZAWA PAP. Po otwarciu w Warszawie wystawy „Dinozaury z pustyni Gobi", kilka zagranicznych placówek naukowych zwróciło się do Zakładu Paleozoologii PAN z propozycją wymiany eksponatów. Wymiana ta obejmować będzie kopie i odlewy szkieletów, które wzbogacą ekspozycje muzealne w Moskwie, Paryżu, Waszyngtonie i Londynie. W zamian otrzymamy wiele cennych okazów paleontologicznych jak odlew najstarszego ptaka — archeopteryksa, kopie szkieletów gadów morskich i innych dawno wymarłych zwierząt. (ral)

Porcjowane sery twarde

NIEKTÓRE spółdzielnie mleczarskie wprowadziły na rynek porcjowany ser twardy w ilościach od 100 do 250 gram. Okres jego przechowywania w zwykłych warunkach trwa 3 dni, w lodówce może być trzymany dwukrotnie dłużej. Na początek porcjuje się ser ementalski, edamski i tylżycki. Jeśli ta forma sprzedaży chwyci, rozciągnie się ją również na inne gatunki. (Lsk)

◆ SPORT ◆ SPORT ◆

„Rajd 100-lecia" wystartował

W LONDYNIE odbył się wczoraj start do największej samochodowej imprezy świata — „Rajdu 100-lecia" który rozegrany zostanie na gigantycznej trasie długości około 16 tys. km.

Na starcie stanęło ostatecznie 98 samochodów z kierowcami reprezentującymi 14 państw, w tym również jedna załoga polska: Sobiesław Zasada i Marek Wachowski.

PRZEZ ponad 10 dni kierowcy walczyć będą non stop na trasach Europy, Azji i Australii. Zakończenie rajdu nastąpi 17 grudnia w Sydney.

Kierowców czeka na całej trasie niezwykle trudne zadanie. Trasa wiedzie bowiem m. in. przez ośnieżone góry w Europie, przez pustynne piachy Iranu i tropikalne obszary Indii, by następnie w morderczym tempie, narzuconym regulaminem imprezy, przemierzyć prawie pół Australii, napotykając często na bezdroża.

POLACY wystartowali z numerem 58 i jadą na czerwonym „Porsche"-911 s, z wielkim napisem „Poland". Jest to samochód specjalnie przygotowany do tej trudnej imprezy.

PRZED wyruszeniem na trasę Sobiesław Zasada powiedział: „Nie chcę zapeszyć, ale wydaje mi się, że jestem w dobrej formie i moje szanse w stosunku do zawodników startujących na innych samochodach są równe. Wszystko zależy od szczęścia, gdyż trasa jest tak trudna, że organizatorzy liczą się nawet z tym, iż żaden z kierowców może nie dojechać do mety w Sydney. Wówczas zwycięży ta załoga która zajedzie najdalej".

Juniorzy Arkonii na II miejscu

W TURNIEJU piłki wodnej o mistrzostwo I ligi juniorów — rozegranym w Bytomiu — najlepiej spisali się waterpoliści KSZO Ostrowiec Świętokrzyski, zdobywając 10 pkt. Arkonia Szczecin — uzyskała 8 pkt, Stilon Gorzów 5 pkt, Legia Warszawa 4 pkt, Anilana Łódź 2 pkt i Polonia Bytom 1 pkt.

W ostatnim spotkaniu Arkonia pokonała Stilon 9:6.

Nowe zakupy filmowe

Fantomas powraca

NASZA FILMOTEKA wzbogaciła się o kilka nowych interesujących pozycji. Należy do nich głośny dwuseryjny film radzieckiego reżysera Julija Rajzmana „TWÓJ WSPÓŁCZESNY". Bohaterem jest pięćdziesięcioletni mężczyzna — rówieśnik władzy radzieckiej — dyrektor wielkiego biura projektów. Losy bohatera służą ukazaniu szerokiej panoramy współczesnego życia w ZSRR i konfrontacji ludzkich postaw.

Zakupiliśmy również opatrzony nagrodami za zdjęcia, muzykę i reżyserski debiut na festiwalu w Puli, jugosłowiański film psychologiczno-obyczajowy „GRAWITACJA". Reżyser Branko Ivanda porusza w nim aktualny nie tylko w Jugosławii problem „urodzonych w niedzielę".

Bogato w nowych zakupach filmowych prezentowana jest tematyka kryminalna i przygodowa. Należą do niej angielski dramat kryminalny „DOKTOR GRIPPEN PRZED SĄDEM". Reżyser Robert Lynn oparł się na autentycznym wydarzeniu, które pasjonowało angielską publiczność na początku naszego stulecia. Jest to mianowicie historia lekarza, który przypadkowo zabija swoją żonę i ucieka z kochanką.

Znajdzie się na naszych ekranach trzecia seria przygód nieuchwytnego Fantomasa i komisarza Juve w reżyserii André Hunebelle'a „FANTOMAS CONTRA SCOTLAND YARD". Tym razem Fantomas grasuje w Anglii.

Przygody legendarnego bohatera z czasów napoleońskich, Roberta Surcouf, przedstawia barwny szerokoekranowy film produkcji francusko-włosko-hiszpańskiej „GRZMOT NAD OCEANEM INDYJSKIM".

Sensacyjny gatunek reprezentuje nowo zakupiona komedia kryminalna znanego reżysera Williama Wylera „JAK UKRAŚĆ MILION DOLARÓW". Na barwnym szerokim ekranie autor ukazuje fałszerza dzieł sztuki, usiłującego ukraść szacowaną na milion dolarów Wenus Celliniego, a w słynnej galerii umieścić falsyfikat. W rolach głównych AUDREY HEPBURN i PETER O'TOOLE.

Listę nowych zakupów filmowych kończy czwarta część przygód pięknej markizy Angeliki zrealizowana jak i poprzednie na barwnym, szerokim ekranie. Tytuł „ANGELIKA WŚRÓD PIRATÓW" sugeruje dalsze dzieje uroczej markizy. (mch)

Amerykanie wykupują brazylijską ziemię

Obszarnicy z USA – niepodzielnymi władcami pokaźnej części terytorium Brazylii

RIO DE JANEIRO PAP. Jeden z deputowanych do parlamentu brazylijskiego oświadczył w wywiadzie dla dziennika „Jornal do Brasil", że całą ziemię w miejscowości Ponte Alta w stanie Goias wykupił amerykański obszarnik Stanley Stelling.

WYKUPYWANIE brazylijskiej ziemi przez cudzoziemców osiągnęło tak wielkie rozmiary, że w Izbie Deputowanych utworzono specjalną komisję do badania tego zagadnienia. Brazylijski minister sprawiedliwości Da Gama e Silva oświadczył że **„piąta część terytorium kraju — 1.700.000 km kwadr. — nie należy już do Brazylijczyków.**

Przytoczona liczba może być zaniżona, ponieważ dotychczas sprawdzono jedynie połowę dokumentów dotyczących zakupu działek ziemi. Komisja sprawdza pozostałe dokumenty, tymczasem coraz to nowe obszary brazylijskiej ziemi przechodzą w ręce cudzoziemców, głównie obywateli Stanów Zjednoczonych.

W KRAJU, w którym ponad 40 mln chłopów nie posiada ani piędzi ziemi, największym obszarnikiem jest wspomniany Stelling. Amerykanin ze stanu Indiana. W sta nie Goias zakupił on już ok. 1 500 000 ha ziemi. Do rodziny Rockefellerów należy ok. pół miliona hektarów. Tyle samo nabył w stanie Maranhao inny amerykański bogacz Henry Fuller.

Amerykanie zakupują przede wszystkim te ziemie, na których spodziewają się znaleźć bogate złoża kopalin. Z odkrytych dotychczas w Brazylii złóż rudy, ocenianych na 2,8 mld ton, do Amerykanów należy 2,3 mld.

WYKUPIONE obszary zostają faktycznie przekształcone w amerykańskie kolonie. I tak np., według informacji posła Alberta Rajao, w Ponte Alta utworzono własne organy władzy, a amerykański dolar stał się tam podstawową jednostką monetarną. Utworzono także specjalną, prywatną policję, która podporządkowana jest tylko Stellingowi. Podobną sytuację można spotkać w innych okręgach kraju.

Zaniepokojeni inwazją cudzoziemców Brazylijczycy domagają się, żeby rząd niezwłocznie położył kres wyprzedaży ziemi.

Papież przyjął biskupa kieleckiego

RZYM PAP. Papież Paweł VI przyjął 23 bm. na audiencji ordynariusza diecezji kieleckiej, biskupa Jana Jaroszewicza. Biskup Jaroszewicz przebywa w Rzymie w celu złożenia w Watykanie okresowego sprawozdania o stanie podległej mu diecezji.

Byk wygrał potyczkę z... samolotami

PARYŻ. Niecodzienny wypadek zdarzył się na francuskim lotnisku w pobliżu Toussus le Noble. Byk zaatakował tam dwa samoloty. Zwierzę rozjuszyły wiszące na nich czerwone chorągiewki.

Atak byka był tak gwałtowny, że obie maszyny zostały uszkodzone.

Smog postarza

WASZYNGTON. Smog — gęste chmury, powstające w mgliste dni nad obszarami, gdzie znajduje się dużo spalin, są szkodliwe dla organizmu ludzkiego i przyspieszają proces starzenia — do takiego wniosku doszli uczeni z kalifornijskiego ośrodka medycyny.

WIDOCZNA na zdjęciu pani, jeszcze do niedawna była mężczyzną. Nazywała się Langley Hall i była adoptowanym synem pani H. Rutherford. Po przejściu operacji Hall zmieniła płeć i niebawem zamierza wyjść za mąż za Murzyna z Południowej Karoliny — J. P. Simonsa.

(CAF - UPI — Telefoto)

Problem numer 1 dla Richarda Nixona

10 MLN LUDZI W USA idzie spać z pustym żołądkiem, z pustym idzie do pracy, „na głodnego" się uczy. Ich codziennym pożywieniem jest zbożowa zupa. Wyniki ankiety na ten temat przeprowadzone przez grupę ludzi dobrej woli, skupionych w „obywatelskiej krucjacie do walki z nędzą", przypominają raporty z najbardziej zacofanych obszarów naszego globu.

W WIELU RODZINACH zamieszkujących stany południowe, ale tak że w innych rejonach USA tysiące dzieci płacą z głodu. Wedle opowiadań nauczycieli, niedożywieni uczniowie zasypiają z wyczerpania, a nawet mdleją. Zapadają też często na zdrowiu na skutek stałego braku podstawowych składników w pożywieniu — białka i witamin. Jak zeznają lekarze, skóra, oczy, uszy, serca, kościec, płuca, nerki, mózgi tych dziewcząt i chłopców ulegają w rezultacie niedojadania nieodwracalnym uszkodzeniom.

WASZYNGTON opracował program pomocy dla biednych, uchwalając obrócić na ten cel nadwyżki rolne. Poza tym ministerstwo rolnictwa miało wypuszczać bony, upoważniające do zakupu tańszej żywności i innych artykułów pierwszej potrzeby.

ALE ponad 2/3 Amerykanów, uprawnionych do otrzymywania pomocy, nigdy jej jeszcze nie dostało. W mieście Jackson w stanie Mississipi Murzyni odmawiają kupowania bonów, bo ich na to nie stać. Pewna matka wielodzietnej rodziny w Hazard, stan Kentucky, otrzymująca 102 dolary miesięcznego zasiłku, nie może kupić bonów wartości 43 dolarów, bo — nie ma za co. Pewną rodzinę skreślono samowolnie z listy otrzymujących zasiłek, ponieważ popadła w długi. Pewien kupiec chwalił się publicznie, że sprzedaje klientom mniej towarów, niż im się należy z tytułu posiadanych bonów, bo „i tak nie umieją czytać".

CO DO NADWYŻEK ZAŚ, to resort przekazał je — zamiast głodującym — skarbowi państwa z uwagą, że należy „przeznaczyć je na cele zbliżone do przewidzianych ustawą". Do tej pory nie słyszano jednak, by głodujący obywatele USA mieli z nich korzystać. (j)

NA ZDJĘCIU: Richard Nixon wraz ze swą małżonką.

NAUKOWIEC ZACHODNIONIEMIECKI POPROSIŁ O AZYL W NRD

◆ Przed kamerami telewizji NRD wystąpił znany uczony zachodnioniemiecki, mikrobiolog dr Ehrenfried Petras. Zdemaskował on niebezpieczne plany kół militarystycznych NRF i oświadczył, że z polecenia Ministerstwa Obrony w instytucie, znajdującym się w okolicach Dortmundu, wytwarza się nowe bojowe substancje trujące dla prowadzenia wojny bakteriologicznej i chemicznej.

Dr Petras, który pracował w tym instytucie powiedział, iż zdając sobie sprawę ze swej odpowiedzialności w dziedzinie zapewnienia pokoju i postępu, postanowił przejść do Niemieckiej Republiki Demokratycznej i zwrócić się z prośbą o przyznanie mu azylu politycznego w NRD.

ZNÓW UPROWADZENIE SAMOLOTU AMERYKAŃSKIEGO NA KUBĘ

◆ W sobotę wieczorem czterech uzbrojonych mężczyzn w towarzystwie kobiety i dwojga dzieci zmusiło załogę samolotu amerykańskiego do lądowania w Hawanie. Samolot leciał z Chicago do Miami z 90 pasażerami na pokładzie.

POSIEDZENIE STAŁEJ KOMISJI RWPG

◆ W dniach 19–24 bm. odbyło się w Pradze posiedzenie stałej komisji RWPG do spraw wykorzystania energii atomowej w celach pokojowych. W posiedzeniu brały udział delegacje Bułgarii, Węgier, NRD, Polski, Rumunii, ZSRR, Czechosłowacji a także przedstawiciel Jugosławii. Komisja rozpatrzyła problemy rozwoju współpracy w dziedzinie elektrowni atomowych.

ZMARŁ PACJENT Z DRUGIM PRZESZCZEPIONYM SERCEM

◆ 47-letni Amerykanin Everett Thomas, któremu przed dwoma dniami dokonano po raz drugi przeszczepienia serca, zmarł w sobotę w szpitalu w Houston.

Wystąpienie A. Dubczeka w Szturowie

Przeciwko fałszywej demokracji

PRAGA PAP. Agencja CTK podaje, że w sobotę I sekretarz KC KP Czechosłowacji, A. Dubczek, wystąpił na uroczystości oddania do eksploatacji pierwszego obiektu nowego kombinatu produkcji celulozy i papieru w Szturowie w południowej Słowacji.

A. Dubczek podkreślił znaczenie uprzemysłowienia tej części Słowacji i stwierdził, że jest to także proces ekonomicznego zrównania w prawach obywateli narodowości węgierskiej. Proces ten umacnia sojusz narodów i narodowości zamieszkujących CSRS.

I sekretarz KC KP Czechosłowacji podkreślił, że reforma gospodarcza w CSRS będzie kontynuowana. Znajduje się ona jeszcze w stadium początkowym, a niektóre problemy nie zostały do tej pory wyjaśnione. Reforma ujawniła nie tylko nowe możliwości wzmocnienia gospodarki, ale także przyczyniła się do spotęgowania świadomości społecznej i aktywności.

A. Dubczek zwrócił uwagę, że kierownictwo CSRS będzie dążyć do tego, by w poszukiwaniach nowych, bardziej skutecznych form zarządzania nie dochodziło do przejaskrawień. Słuszne żądania zwiększenia udziału pracujących w zarządzaniu nie powinny mieć charakteru fałszywej demokracji kosztem niezbędnej dyscypliny.

Na zakończenie swego wystąpienia A. Dubczek stwierdził, że Plenum KC KP Czechosłowacji w grudniu br. omówi najbliższe zadania polityki gospodarczej. W związku z wydarzeniami ostatnich miesięcy szereg problemów gospodarczych zostało odsuniętych na dalszy plan.

Proces odpowiedzialnych za straszliwą tragedię w Longarone

Jeden z oskarżonych popełnił samobójstwo

RZYM PAP. Dziś w Aquila rozpoczyna się proces inżynierów, kierujących swego czasu budową tamy Vajont w północno-wschodnich Włoszech.

Akt oskarżenia zarzuca im niewłaściwe wywiązanie się z obowiązków i obarcza odpowiedzialnością za olbrzymią katastrofę, która wydarzyła się 9 października 1963 roku. Wskutek obsunięcia ziemi została wówczas przerwana tama i masy wody z dużego zbiornika w ciągu 6 minut zatopiły osadę Longarone. Zginęło 1 900 osób, a zniszczenia dodzisiaj nie zostały jeszcze usunięte.

W sobotę do tej ponurej historii doszedł jeszcze jeden dramat. Samobójstwo popełnił jeden z 8 oskarżonych inżynierów, 56-letni Mario Pancini. Jest on już 3 osobą spośród oskarżonych, która zmarła od momentu rozpoczęcia śledztwa.

Kryzys rządowy we Włoszech trwa

Gra na zwłokę

Walki frakcyjne w łonie chadecji

RZYM PAP. Korespondent PAP red. Z. Morawski pisze: — Po zakończeniu 24 bm. konsultacji z przywódcami partii politycznych, prezydent Włoch Giuseppe Saragat powierzył dotychczasowemu przewodniczącemu parlamentu, socjaliście Sandro Pertini „misję badawczą mającą na celu ustalenie możliwości sformowania nowego gabinetu".

PERTINI, 72-letni, znany we Włoszech działacz socjalistyczny, przyjął powierzoną mu misję, jednakże zdaniem obserwatorów ma on minimalne szanse sformowania gabinetu, mogącego uzyskać inwestyturę w parlamencie. Dlatego też decyzja prezydenta Saragata oceniana jest we włoskich kołach politycznych jako posunięcie ściśle taktyczne. Chodziło zapewne o grę na zwłokę po to, by zapewnić przywódcom partii politycznych, zainteresowanych udziałem w ewentualnym rządzie koalicyjnym, jeszcze kilku dni czasu dla kontynuowania zakulisowych przetargów, a przede wszystkim dla przezwyciężenia wewnętrznego rozłamu w łonie ugrupowań politycznych.

DOTYCZY TO przede wszystkim chrześcijańskiej demokracji, która — jak wykazują ostatnie dni — przeżywa bardzo ciężki kryzys. Po podaniu się do dymisji krajowego kierownictwa tej partii i jej sekretarza generalnego Rumora, od dwóch dni rada narodowa chadecji, czyli najwyższy jej organ działający między kongresami, nie może wznowić obrad plenarnych, ponieważ poszczególne frakcje i grupki nie są w stanie dojść do porozumienia między sobą na temat składu nowego kierownictwa partii i obsady stanowiska sekretarza generalnego.

„Prawdziwa cnota..."

Odpowiadają na krytykę

SŁUSZNY WNIOSEK CZYTELNIKA

W ZWIĄZKU z wnioskiem Waszego Czytelnika ob. Ryszarda Drechta oraz mając na uwadze wypadki drogowe, które zdarzyły się na niebezpiecznym łuku ul. Przestrzennej, Wydział Komunikacji Prezydium MRN w Szczecinie postanowił umieścić pod znakiem „śliska jezdnia" (na wspomnianym łuku) znak ograniczenia szybkości „50 km/godz."

Kierownik Wydziału Adam KLECZKOWSKI

KTO MOŻE WSIADAĆ PRZEDNIM POMOSTEM

W ODPOWIEDZI na liczne zapytania Czytelników „Kuriera" wyjaśniamy uprzejmie, że zgodnie z Zarządzeniem Porządkowym Nr 2/65 Miejskiej Rady Narodowej w Szczecinie uprawnienia do wsiadania przednim pomostem mają umundurowani funkcjonariusze MO, umundurowani żołnierze WSW, umundurowani pracownicy MPK, kontrolerzy MPK, inwalidzi o widocznym kalectwie, niewidomi i ich przewodnicy, kobiety w widocznej ciąży, pasażerowie z dziećmi w wieku do lat trzech, pasażerowie z bagażami, których kształty i rozmiary utrudniałyby przejście przez wnętrze wozu.

Zastępca dyrektora MPK d/s ekon. mgr A. ANCZYKOWSKI

NA ŻYCZENIE KLIENTÓW

W ZWIĄZKU z wnioskiem ob. G. Hawryluk Wydział Handlu Prezydium MRN w Szczecinie informuje, że na skutek jego interwencji dyrekcja MHD Art. Spoż. przywróciła sprzedaż artykułów spożywczych w sklepie nabiałowym nr 61 przy ul. Łukasińskiego.

Mieszkańcy tej dzielnicy nie będą mieli zatem kłopotów z zaopatrzeniem się w artykuły pierwszej potrzeby.

Z-ca kierownika Wydziału mgr Walerian GERETA

BĘDZIE ŚWIATŁO, ALE NA DROGĘ TRZEBA JESZCZE POCZEKAĆ

NA liczne skargi mieszkańców ul. Somosierry, przekazane za pośrednictwem „Sygnałów", Referat Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Czynów Społecznych Prezydium DRN Pogodno wyjaśnia, że w najbliższych latach nie przewiduje się tam wykonania utwardzonej nawierzchni. Możemy jednak zapewnić Waszych Czytelników, że do 15 grudnia br. ulica zostanie oświetlona. Prace wykona w czynie społecznym załoga „Elektromontażu".

Kierownik Referatu Ireneusz MARCINIAK

NIE STUDNIA LECZ PRZEJŚCIE

W ODPOWIEDZI na notatkę prasową z 16 bm. pt. „Studnia — zawalidroga" Miejskie Zjednoczenie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej informuje, że proponowane zlikwidowanie studni na rogu ul. Krzywoustego i ul. Kopernika nie jest celowe z uwagi na znaczne koszty związane z budową nowej studni. Sądzimy natomiast, że bezwzględnie konieczne jest takie przeniesienie przejścia, by studnia nie stanowiła przeszkody dla przechodniów oraz uporządkowanie jej otoczenia.

Przejście przesuniemy do końca listopada br., zaś prace związane z uporządkowaniem otoczenia studni i chodnika prowadzone będą równolegle z budową rurociągu wodociągowego. Zakończenie robót przewidujemy na koniec kwietnia roku przyszłego.

Z-ca dyr. d/s gospod. komunalnej inż. Kazimierz RYPIŃSKI

MIELIŚMY TRUDNOŚCI

NAWIĄZUJĄC do notatki z 7. X. br. pt. „Gdzie robić zakupy" wyjaśniamy, że z uwagi na trudności kadrowe nie mogliśmy do tej pory uruchomić po remoncie sklepu w dzielnicy Gocław. W chwili obecnej mamy już odpowiednią kandydatkę, jednak nie może ona przystąpić do pracy do czasu uzyskania przez nas z Ministerstwa Sprawiedliwości potwierdzenia o niekaralności tej osoby.

Wiceprezes d/s handlu WSS mgr E. GWIAZDOWSKI

LISTOPAD ROKU 1918 — proklamowanie Republiki Węgierskiej.

„CHODZIMY LEWĄ STRONĄ". Ten słuszny przepis obowiązujący na drogach, przypominają wszystkim swym wielbicielom bohaterowie filmu „Czterej pancerni i pies": Janek, Wichura i Gustlik.

(CAF - Uklejewski)

Nauka bliżej życia

Tabu czy kultura współżycia płci?

SPRAWY TE STANOWIŁY NIEGDYŚ TABU a w najlepszym wypadku — należały do kręgu wstydliwości osłoniętych głęboką acz kuszącą tajemnicą. Czy jednak podobne spojrzenie na to wszystko co lapidarnie nazywamy kulturą obcowania płci — można uznać już za kategorię przeszłości. Jest jasne, że nie. Dlatego właśnie istnieje i działa między innymi TOWARZYSTWO ŚWIADOMEGO MACIERZYŃSTWA. Jakie są zasadnicze cele Towarzystwa? — tym pytaniem rozpoczęliśmy naszą rozmowę z wiceprzewodniczącym Zarządu Oddziału Wojewódzkiego TŚM w Szczecinie, lekarzem medycyny TADEUSZEM WARGO.

— WŁAŚNIE planowanie rodziny, zapobieganie konfliktom rodzinnym, szerzenie kultury pożycia seksualnego, oto główne zadania naszej działalności, którą prowadzimy zarówno wśród dorosłych jak i młodzieży — stwierdza T. Wargo.

— JAKIE FORMY tej działalności stosuje Towarzystwo?

— WIELKĄ ROLĘ spełnia działająca w Szczecinie telefoniczna Poradnia Seksuologiczno-Ginekologiczna, Poradnia Rodzinna, reaktywowane niedawno szczecińskie naukowe Koło Seksuologiczne (zamierza ono skupić zainteresowanych specjalistów: lekarzy, psychologów, socjologów, pedagogów), wreszcie — akcja uświadamiająca wśród młodzieży szkolnej.

— NA CZYM ta akcja polega?

— W ROKU UBIEGŁYM, w porozumieniu z Wydziałem Oświaty Prez. MRN oraz Kuratorium Szczecińskiego Okręgu Szkolnego, dzięki przychylności kuratora mgra Z. Szydłowskiego, przeprowadziliśmy w dziesiątych i jedenastych klasach wybranych szkół szczecińskich, cykle prelekcyjne z dziedziny wychowania seksualnego. TŚM nie ma w zasadzie własnej kadry prelegenckiej; dużą pomoc okazało nam kierownictwo II Kliniki Położnictwa i Chorób Kobiecych PAM przydzielając prelegentów spośród grona asystenckiego. Początkowo nasze obawy, czy aby nie spotkamy się z rezerwą, okazały się przedwczesne; nie tylko młodzież, ale sami nauczyciele oraz członkowie komitetów rodzicielskich, wyrażali się o naszej akcji bardzo pozytywnie.

Na przeszkodzie **działaniu systematycznemu** stoi, niestety, zbyt mała liczba prelegentów. Potencjalni nasi sojusznicy w tym względzie to lekarze psychiatrzy, lekarze higieny szkolnej (po odpowiednim przeszkoleniu), nauczyciele. Jest oczywiste, iż idzie tu nie o akcyjność a o proces ciągły, nie jedynie o doraźne uświadomienie ale permanentne, powszechne wychowywanie całego społeczeństwa. W dużym stopniu liczymy na członków Koła Seksuologicznego, o którym wspominałem.

— CZYTALIŚMY ostatnio w prasie o wspólnej inicjatywie TŚM i Urzędu Stanu Cywilnego?

— ZAINAUGUROWALIŚMY już wspólnie prelekcje o podstawowych zagadnieniach życia seksualnego człowieka, przeznaczone dla przyszłych małżonków, narzeczonych. Po wykładzie odpowiadamy na pytania dotyczące sfery fizjologicznej i uczuciowej współżycia seksualnego.

— DOTYCHCZAS mówiliśmy w zasadzie o Waszych poczynaniach w samym Szczecinie, a przecież Towarzystwo ma zasięg wojewódzki?

— W BIEŻĄCYM ROKU rozpoczęliśmy działalność uświadamiającą w powiecie gryfińskim oraz w Pyrzycach i Lipianach współdziałając w tym zakresie z Wojewódzkim Domem Kultury. Prelekcje odbywały się w powiatowych domach kultury, rejonowych ośrodkach kultury, klubach „Ruchu". Łącznie zorganizowaliśmy już około 30 prelekcji, m. in. w miejscowościach: Banie, Pniewo, Dębogóra, Lubicz. Z tych spotkań wynieśliśmy przekonanie o wielkiej potrzebie popularyzacji wiedzy seksuologicznej wśród mieszkańców miasteczek, wsi, PGR.

— JAKIE ogólne konkluzje wynikają z naszej rozmowy?

— AKTUALNY stan wiedzy o problemach seksuologicznych, a zatem poziom społecznej kultury współżycia płci, jest mówiąc delikatnie niezadowalający. Świadczą o tym choćby pytania kierowane do poradni telefonicznej (przeciętnie podczas jednego dyżuru udziela się około 40 porad) odnoszące się do **elementarnych zagadnień** z tej dziedziny oraz rozmowy, z których dowiadujemy się, że owa ignorancja powoduje nieraz stany chorobowe a nawet tragedie rodzinne. Podkreślić jednak należy, że wśród społeczeństwa dominuje atmosfera zrozumienia dla tych spraw. Działamy już 12 lat i efekty są widoczne. W Poradni Rodzinnej, w latach 1966—1968, zarejestrowaliśmy w gabinecie seksuologicznym blisko 4 400 pacjentów, głównie z samego Szczecina.

Naszym zadaniem najbardziej istotnym jest stworzenie takich warunków, które umożliwią nam prowadzenie działalności ciągłej. Jest to jednocześnie warunek dalszego podniesienia się poziomu kultury współżycia płci w naszym społeczeństwie.

Rozmawiał: M

Nie garb się dziecko!

W ŚCISŁEJ współpracy z lekarzami-ortopedami dziecięcymi, Centralna Komisja Normalizacji w Holandii zatwierdziła projekt nowych mebli szkolnych. Tradycyjną ławkę zastąpiono stołem z ruchomym krzesłem na jednej nodze. Krzesło ma dowolnie regulowane oparcie, które można podnosić w miarę wzrostu dziecka.

W Muzeum

„Grafika z Pragi"

IMPREZY o zasięgu krajowym i międzynarodowym organizowane przez środowisko plastyczne w Szczecinie stokrotnie nam owocują. Raz zadzierzgnięte kontakty artystyczne — poprzez dzieła a także osobiste zetknięcie się autorów, wzajemne poznanie się w rozmowach i dyskusjach o sztuce — nie jiną. Rodzą inicjatywy dalszej wymiany kulturalnej, przyszłych wspólnych ekspozycji. Podobnie rzecz się miała z ostatnią II Prezentacją Malarzy Krajów Demokracji Ludowej w Szczecinie. Jej plonem stała się m. in. zorganizowana przez Muzeum Pomorza Zachodniego ekspozycja pn. „Grafika z Pragi", której inicjatorem był m. in. Cenek Pražak, nawiązując rozmowy na ten temat podczas swej ówczesnej bytności w naszym mieście.

MALARZ, GRAFIK, ILUSTRATOR KSIĄŻEK dał nam się poznać podczas II Prezentacji na przełomie ubiegłego i bieżącego roku jako autor płócien będących swoistymi „wariacjami plastycznymi" na tematy biologiczne, kompozycjami rozegranymi fakturowo. Pražak - grafik w Muzeum przy Wałach Chrobrego swe biologiczne podniety poszerzył o uogólnione znaki graficzne, jakby wyznaczniki na drodze człowieka do ogarnięcia Kosmosu. Drugi z autorów poznanych podczas Prezentacji – to Josef Nemec, który swe ówczesne kompozycje archeologiczne na płótnie kontynuuje w wersjach graficznych na omawianej wystawie. Kolor i fakturę swego malarstwa umiejętnie i udatnie przenosi w szeroką skalę zestawień mieszczących się między bielą a czernią. Starzy znajomi – interesujące indywidualności malarskie – nie zawiedli więc nas i jako graficy, a przeciwnie ugruntowali nasze dobre o ich talencie i wrażliwości plastycznej opinie.

Z RESZTĄ, czyli z pięcioma pozostałymi autorami, uczestnikami wystawy pn. „Grafika z Pragi" stykamy się po raz pierwszy. Olga Cechova przekazuje swe czarno-białe kompozycje powstałe z bezpośrednich, bardzo osobistych inspiracji podczas podróży po Włoszech. Naděžda Plisková eksponuje części dużego tryptyku, mówiącego o złożoności życia a wystawianego również ostatnio na Międzynarodowym Biennale Grafiki w Krakowie. Jaroslav Kaiser zademonstrował ciekawe prace powstałe z połączenia grafiki i fotografiki, František Gross rozgrywa swe prace pod niewątpliwym urokiem twórczości Picassa, a przedstawicielka najmłodszego pokolenia praskich grafików — Jaroslava Severová w swych kompozycjach przemówiła językiem artystycznej wypowiedzi, którego filozoficzna aluzyjność nie jest najłatwiejsza do odczytania.

TRZEBA PRZYZNAĆ, że graficy z Pragi są reprezentantami współczesnej postawy plastycznej — dociekliwej wobec świata a penetrującej aktualny rynek europejskiego warsztatu.

(Up)

JOSEF NEMEC „Pejzaż archeologiczny VI" — grafika.

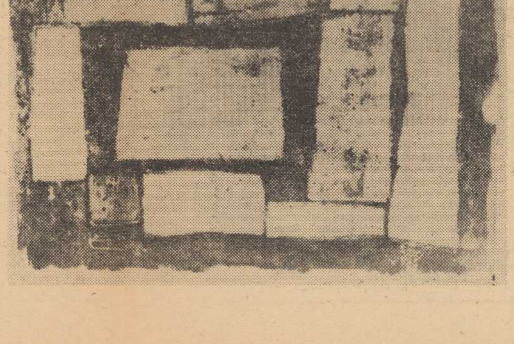

Piec-olbrzym

W DNIEPROPIETROWSKU na Ukrainie ukończono projekt wielkiego pieca o pojemności użytkowej 3000 m³. Budowa tego olbrzyma, największego w świecie, który może rocznie wytopić 2,2 mln ton surówki, rozpocznie się niebawem w zachodniej Syberii. W porównaniu z największymi dotychczas piecami w ZSRR, które mają pojemność 2700 metrów, wydajność nowego olbrzyma będzie od 10 do 12 proc. większa, a koszty własne jednej tony metalu będą o 1,5 proc. mniejsze.

50-lecie Komunistycznej Partii Węgier

W czołówce postępowej ludzkości

BRZEMIENNY WPŁYW WIELKIEGO PAŹDZIERNIKA nie ominął również kraju Madziarów. Pod wpływem idei rewolucji rosyjskiej 16 listopada 1918 roku proklamowana została Republika Węgierska. Rewolucja burżuazyjno-demokratyczna uwieńczyła swoje dzieło, którego nie udało się jej dokonać w pamiętnej „Wiośnie Ludów" w 1848 r. Naród węgierski po raz drugi znalazł się w czołówce postępowej ludzkości.

OKAZAŁO SIĘ JEDNAK, że republika burżuazyjna nie jest w stanie rozwiązać żadnego z podstawowych problemów społecznych nowo powstałego, samodzielnego państwa węgierskiego. Powołany koalicyjny rząd z udziałem socjaldemokratów sformułował taki program, który w najmniejszym stopniu nie zaspokajał żądań mas robotniczych i powstałych oraz działających aktywnie rad delegatów żołnierskich.

JUŻ ROK WCZEŚNIEJ, na potężnej 100-tysięcznej manifestacji ludowej w Budapeszcie domagano się przyjęcia złożonej przez rząd radziecki oferty natychmiastowego zawieszenia broni oraz silnie akcentowano solidarność z ideowymi i programowymi założeniami socjalistycznej rewolucji rosyjskiej. W tym też okresie w Węgierskiej Partii Socjaldemokratycznej powstała silna grupa lewicowa, tocząca ostry spór z opanowanym przez prawicowców i oportunistów kierownictwem. Walka ta miała wkrótce przynieść rezultaty, których wpływ na dalszy rozwój młodego państwa węgierskiego okazał się bardzo istotny.

W NOWEJ republice burżuazyjno-demokratycznej Węgier lewica socjaldemokratyczna oraz rewolucyjni socjaliści mogli wyjść z podziemia i rozpocząć szerokie dyskusje na temat przyszłości węgierskiego ruchu socjalistycznego. Przełomowym momentem w rozwoju węgierskiej lewicy socjalistycznej był powrót do kraju Beli Kuna, uprzednio działacza węgierskiej s-d, który w okresie I wojny światowej w czasie pobytu w niewoli nawiązał bliskie kontakty z Rosyjską Partią Komunistyczną (bolszewików) i stanął na czele wszystkich zagranicznych grup komunistycznych przy partii bolszewickiej.

PO POWROCIE na Węgry Bela Kun postanowił zorganizować wszystkie rewolucyjne i lewicowe siły węgierskiej socjaldemokracji w odrębną partię. W wyniku jego aktywnej działalności w dniu 24 listopada 1918 r. nastąpiło zjednoczenie luźno działających grup rewolucyjnych i utworzenie Komunistycznej Partii Węgier. Partia ta zdobyła bardzo szybko szerokie wpływy w społeczeństwie, a zwłaszcza w radach robotniczych i żołnierskich. W sytuacji chwiejności socjaldemokracji KP Węgier stała się siłą napędową rewolucji społecznej.

TYMCZASEM JEDNAK sytuacja w kraju ulegała dalszej komplikacji. Niekonsekwencje burżuazyjne rządu w kwestii przeprowadzenia reformy rolnej i rozwiązania innych podstawowych problemów społecznych doprowadziły do upadku tego rządu. Rozpoczęły się także aresztowania i represje w stosunku do komunistów. Ich ofiarą padł również Bela Kun. W kraju zapanowała anarchia, rady robotnicze i żołnierskie z inspiracji Komunistycznej Partii Węgier podjęły decyzję dokonania rewolucyjnego przewrotu przejęcia władzy w ręce mas ludowych.

W TEJ SYTUACJI kierownictwo Węgierskiej Partii Socjaldemokratycznej, czując brak poparcia w masach i widoczną izolację społeczną, postanowiło szukać porozumienia z komunistami, cieszącymi się szerokim poparciem mas. Po rozmowach z Belą Kunem w więzieniu postanowiono ponownie się zjednoczyć, utworzyć Węgierską Partię Socjalistyczną oraz proklamować w dniu 21 marca 1919 roku Węgierską Republikę Rad.

Ta druga w dziejach po Rosji Radzieckiej Republika Rad nie miała długiego żywota. Została zdławiona siłami wewnętrznej i zewnętrznej reakcji. Weszła jednak na trwałe do tradycji węgierskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego. Również komuniści węgierscy, którzy byli jej twórcami, nie opuścili rąk, podejmując w nowych, bardzo trudnych warunkach sztandar walki o władzę ludu pracującego. Walczyli aż do wyzwolenia Węgier w 1945 r. przez Armię Radziecką, aby znowu w bardzo skomplikowanej i trudnej wewnętrznie sytuacji politycznej zmaterializować sztandarowe hasła, wypisane w programie partii — zbudować socjalistyczne Węgry. Chlubne tradycje Komunistycznej Partii Węgier kontynuuje dzisiaj z powodzeniem Węgierska Socjalistyczna Partia Robotnicza. (Z. Cz.)

Zakaz budowania kuchen bez okien

PRZEWODNICZĄCY Prezydium WRN w Katowicach, Jerzy Ziętek, wydał kategoryczny zakaz budowania mieszkań z ciemnymi kuchniami. Realizacja zmian w już projektowanych kuchniach pociągnie za sobą pewne koszty, lecz odpowiada powszechnym życzeniom przyszłych lokatorów... i bierze pod uwagę utyskiwania obecnych.

PO WOJEWÓDZTWIE Kurierem

Szlachetne zdrowie

ZWYKLIŚMY UWAŻAĆ, że choroby zawodowe mogą powstawać tylko w przemyśle. Pogląd ten ileś lat temu byłby zupełnie uzasadniony. Ale wraz z ogólnym postępem jedna z gałęzi naszej gospodarki przeszła tak generalne przeobrażenia, iż aczkolwiek formalnie nie zalicza się jej do przemysłu to w rzeczywistości wiele cech predestynuje ją do wyższej rangi. Mam na myśli rolnictwo a zwłaszcza państwowe gospodarstwa rolne, które w Szczecińskiem uprawiają połowę gruntów ornych i zatrudniają około 60 proc. ludności wiejskiej.

Przeobrażenia w rolnictwie polegają przede wszystkim na jego chemizacji i mechanizacji. Te dwa czynniki odcisnęły swoje piętno na wytworzeniu się w tej gałęzi gospodarki chorób zawodowych wśród pracowników PGR i ludności wiejskiej. Dość powszechnie uważa się nawet, że niekiedy zagrożenie chorobą zawodową jest w rolnictwie większe niż w przemyśle. Wpływ na to mają szczególnie różne związki chemiczne używane do zwalczania szkodników roślin. Odznaczają się one bowiem dużą toksycznością, której uniknięcie jest bardzo trudne. Co gorsza zmiany chorobowe występują w tym wypadku dopiero po dłuższym czasie powodując duże spustoszenie w organizmie ludzkim.

Mechanizacja natomiast wywołuje choroby tzw. wibracyjne objawiające się w postaci nerwicy naczyń. Z równą szkodliwością działa na organizm ludzki pył rolniczy powstający przy omłotach, w czyszczalniach nasion itp.

POSTĘP W ROLNICTWIE stworzył więc równocześnie nowe problemy, w których rozwiązaniu podstawowy udział powinna mieć służba zdrowia. Na pierwsze miejsce wysuwa się tu nie samo lecznictwo lecz działalność profilaktyczna. Znajomość stanu licznej rzeszy pracowników państwowych gospodarstw rolnych równa się prawie zeru. Pracownicy ci zjawiają się zwykle u lekarza, gdy stan ich zdrowia wymaga już zwolnienia od pracy. Słaba to dla nas pociecha, że z tymi samymi problemami borykają się również w innych województwach. Jest faktem bezspornym, że rozwój służby zdrowia na wsi szczecińskiej wyraźnie nie nadąża za potrzebami.

ROZMIESZCZENIE placówek służby zdrowia na wsi jest dość przypadkowe. Nowych ośrodków zdrowia wybudowano dotychczas niewiele, lokowano je więc przede wszystkim tam gdzie były wolne budynki. Część z nich dziś już zupełnie nie spełnia warunków przeznaczenia. Propozycje służby zdrowia na przyszłą pięciolatkę przewidują rozbudowę bazy lecznictwa otwartego. W latach 1971—75 powinno powstać 9 przychodni obwodowych w miastach powiatowych, 10 przychodni rejonowych i 31 wiejskich ośrodków zdrowia. Z dotychczasowego postępu pracy przy wznoszeniu obiektów służby zdrowia na wsi zaplanowanych do wykonania na bieżącą pięciolatkę nasuwają się nader smutne refleksje. Oby sytuacja ta się nie powtórzyła.

GWOLI SPRAWIEDLIWOŚCI trzeba przyznać, iż obok wszystkich bezspornych braków zaszła w ostatnich dwóch latach, doraźna przynajmniej, poprawa opieki nad zdrowiem pracowników PGR i przedsiębiorstw melioracyjnych. Woj. Wydział Zdrowia przy współpracy z Zarządem Okręgu Związku Zawodowego Pracowników Rolnych i Wojewódzkiego Zjednoczenia PGR skierował na wieś 10 ruchomych ambulansów lekarsko-dentystycznych. Obsługują one 83 (spośród ponad 400) gospodarstwa państwowe.

INICJATYWA TA wyszła ze Szczecina i jak dotychczas nie znalazła w kraju naśladowców.

G. ROMSKI

Sztuczne tworzywo o właściwości stali

TWORZYWO SZTUCZNE, które posiada właściwości stali i jest tak samo odporne na rozciąganie i uderzenie, wynaleziono w Takasaki w Japonii.

Podobne tworzywa sztuczne były dotąd w różnych krajach wytwarzane w drodze chemicznej obróbki z udziałem katalizatorów. Metoda japońska pozwala na szybkie i tanie produkowanie surowca. Twardą, organiczną substancję „trioxan" poddaje się działaniu promieni Rentgena. Otrzymuje się tworzywo, w którym molekuły układają się symetrycznie, co przy pomocy dotychczasowych metod polimeryzacji było nie do osiągnięcia. (NNT PAP).

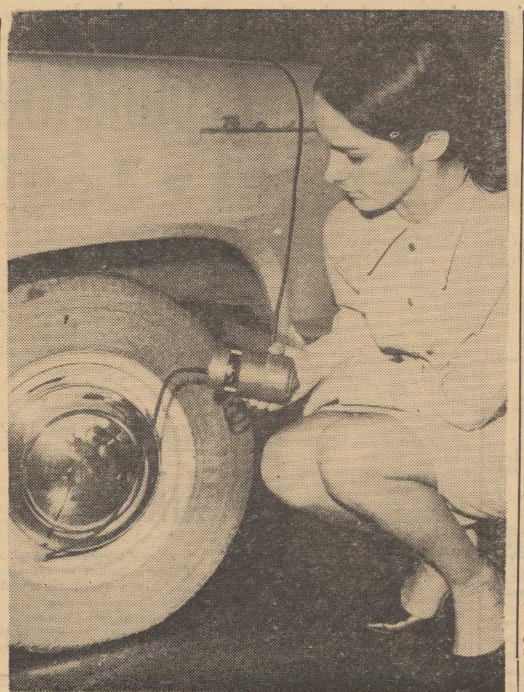

W ZWIĄZKU z rosnącymi potrzebami naszej motoryzacji Koszalińska Wytwórnia Części Samochodowych zmienia swój profil produkcyjny, podejmując wytwarzanie urządzeń usługowo - naprawczych. Wytwórnia przestawia się przede wszystkim na produkcję urządzeń od malowania, konserwacji i pokrywania podwozi samochodowych masami plastycznymi i antykorozyjnymi. Uruchomiono już seryjną produkcję aparatu do malowania natryskowego, odznaczającego się nowoczesną konstrukcją i dorównującego jakością najlepszym aparatom pochodzenia zagranicznego. W przyszłym roku rozpocznie się tu produkcję, opartych o patent polski, 4 typów sprężarek z tłokami wirującymi o różnych mocach i gabarytach. Najmniejsza z nich – konstrukcji CZESŁAWA LIPANOWICZA ze Szczecina służy do pompowania kół i zasilana jest energią elektryczną bezpośrednio z akumulatora samochodu.

NA ZDJĘCIU: pompowanie powietrza przy pomocy sprężarki z tłokiem wirującym. A więc już niedługo posiadacze czterech kółek będą mogli pozbyć się tak uciążliwych w użyciu ręcznych pompek do tłoczenia powietrza.

(CAF - Szyperko)

Z sali Filharmonii

PODCZAS muzycznego święta Szczecina z okazji XX-lecia orkiestry symfonicznej wydarzeniami, które głównie przyciągają uwagę słuchaczy, stają się gościnne występy zamiejscowych zespołów. Niejako w cieniu odbywają się „normalne" koncerty w Filharmonii Szczecińskiej, które już takim powodzeniem się nie cieszą. A szkoda, gdyż są to imprezy wartościowe i ciekawe tak ze względu na repertuar jak i wykonawców.

Program koncertu prowadzonego przez WITOLDA KRZEMIEŃSKIEGO zawierał dzieła Chaczaturiana, Borodina i Liszta. Uwertura Chaczaturiana operująca zwrotami melodycznymi typowymi dla muzyki orientalnej, to utwór, który można zaliczyć do muzyki popularnej w dobrym znaczeniu tego słowa. Inny ciężar gatunkowy ma „Symfonia Bohaterska" Borodina o charakterystycznej rosyjskiej zadumie i rozlewności z jednej a temperamencie tanecznym z drugiej strony. Witold Krzemieński wydobył z powodzeniem tę pierwszą cechę dzieła natomiast częściom szybkim, zwłaszcza drugiej, zabrakło wigoru i ruchliwości. Podobnie w Koncercie Liszta orkiestra jakby nie podążała (czasem nawet w dosłownym sensie) za pełną temperamentu partią fortepianową graną przez JERZEGO SULIKOWSKIEGO. Artysta reprezentuje typ wirtuoza o dużej swobodzie interpretacji — może tu także należy szukać przyczyn pewnych rozbieżności miedzy solistą a orkiestrą.

KONCERT kameralny „przy kandelabrach" przyniósł występy dwóch zespołów CAMERATY SZCZECIŃSKIEJ i SZCZECIŃSKIEJ ORKIESTRY KAMERALNEJ. W repertuarze Cameraty — zespołu smyczkowego filharmoników znalazły się dwa utwory XVIII-wieczne: anonimowa „Sinfonia de nativitate" i Symfonia. Suita Harta, utwór muciekawe i dobrze brzmiące. Szczecińska Orkiestra Kameralna pod dyrekcją JÓZEFA WIŁKOMIRSKIEGO przedstawiła także dwa utwory z XVIII wieku: Symfonię Gołąbka i Suitę z baletu „Kozacy" Harta. Z tych dwóch pozycji lepsza była Symfonia. Suita Harta, utwór muzycznie mało ciekawy, była stylistycznie niejasna pod względem instrumentacji (jest to współczesna transkrypcja wersji fortepianowej na orkiestrę kameralną). Z całej suity najlepsze były jej części skrajne. Ostatnią pozycję programu stanowiły „Trzy utwory na orkiestrę" Józefa Wiłkomirskiego. Odnosiło się wrażenie, jakby przy ogólnym wyeksponowaniu czynnika sonorystycznego kompozytor w pierwszym utworze wysunął na czoło element melodyki, w drugim barwy, a w trzecim rytmu. Zaznaczyć należy, że te trzy miniatury orkiestrowe zostały wykonane w Szczecinie po raz pierwszy.

Roman KRASZEWSKI

Dobre opakowanie

PRODUCENCI popularnego we Francji od czterech pokoleń serka śmietankowego „Petit Gervais" postanowili wreszcie unowocześnić opakowanie. Rezultaty przeszły oczekiwania. W ciągu roku, sprzedaż serka podwoiła się i ma nadal tendencję rosnącą. (i)

Z Zachodu – o sprawach socjalnych

Ruch związkowy w liczbach

NAJBARDZIEJ, jak się okazuje, obfitującym w organizacje związkowe krajem kapitalistycznym są Stany Zjednoczone, w których działa ogółem 189 związków zawodowych. W Wielkiej Brytanii lista organizacji związkowych (należących do TUC) obejmuje 160 pozycji, we Francji — 150, w Holandii — 86, w Szwecji — 75, w NRF — tylko 16. Liczby te ilustrują jedynie stopień branżowej koncentracji ruchu związkowego, bowiem statystyka członków ukazuje nieco inne proporcje. W USA do związków zawodowych należy 16,7 mln osób — 22 proc. ogółu zatrudnionych; w Anglii — 10,1 mln osób — 40 proc. zatrudnionych; w NRF — 7 mln osób — tylko 16 proc. ogółu zatrudnionych. Silniejszą pozycję, przynajmniej w sensie ilościowym, zajmują związki zawodowe w Szwecji — należy do nich 1,5 mln osób, tj. 45 proc. ogółu zatrudnionych w tym kraju.

Niejednakowa jest także pozycja poszczególnych branż w związkach zawodowych. W Szwecji najliczniejszy jest związek metalowców (270 tys. członków), analogicznie w Holandii i NRF, natomiast w Wielkiej Brytanii listę największych otwiera związek transportowców.

(AR-WEZ)

Czym kroić sery?

DOSTAWY serów twardych zwiększyły się o ponad 17 proc. Są jednak trudności z ich sprzedażą. Jeszcze jako tako idzie ona w specjalistycznych sklepach serowarskich, natomiast sklepy spożywcze niechętnie sięgają po ten towar. Tłumaczą to najczęściej brakiem maszynek do krojenia, sprzedaż przy pomocy zwykłego noża jest bowiem czasochłonna i wymaga dużej sprawności fizycznej.

Nie jest to jednak jedyna przyczyna. Klienci narzekają na małe zróżnicowanie cen serów oraz ich nie najlepszą jakość. Wiele do życzenia pozostawia też klasyfikacja serów. Przeważają dostawy I gatunku, wcale nie lepszego niż gatunek drugi.

Pływające elektrownie

ROZBUDOWUJĄCA się stocznia rzeczna w Koźlu nad Odrą obok remontów taboru rozpoczyna nową produkcję. Znajduje się tu w budowie pierwsza pływająca elektrownia.

Na dwóch pontonach pracować będą silniki o mocy 400 KM, napędzające agregaty prądotwórcze.

„Koronacja" wicemistrza jesieni w strugach deszczu

Pechowa strata 2 punktów w meczu Pogoni z Legią

W MINOROWYCH NASTROJACH OPUSZCZALI WCZORAJ stadion przy ul. Twardowskiego sympatycy Pogoni. Nie tylko że niemal wszyscy przemokli do przysłowiowej suchej nitki (rozpadało się na dobre już od 30 minuty spotkania), to na dodatek gospodarze przegrali pojedynek z Legią pechowo tracąc bramkę tuż przed końcem meczu kiedy to wydawało się iż zakończy się on remisem.

DO ostatniego meczu rundy jesiennej w ekstraklasie oba zespoły przystąpiły w swoich najsilniejszych składach — w Legii oglądaliśmy m. in. Grotyńskiego, Blauta, Żmijewskiego i Brychcego, w Pogoni — Frączczaka, Fiałkowskiego, Folbrychta, Kasztelana, Kielca i Krzystolika. Nikogo ta pełna mobilizacja nie dziwiła, spotkanie to bowiem miało dla obu partnerów bardzo duże znaczenie: Legia walczyła o II miejsce w tabeli i o zmniejszenie dystansu do Górnika tak aby ewentualnie na wiosnę realnie myśleć o rywalizacji z zabrzanami, Pogoń natomiast pilnie „poszukiwała" chociażby 1 punktu. Jej konto nie jest bowiem aż tak bogate by nie myśleć o powiększeniu go... Tak więc wczoraj na stadionie Pogoni nie było żadnej taryfy ulgowej — zarówno wojskowi ze stolicy jak i gospodarze włożyli w grę maksimum wysiłku, umiejętności i ambicji. Co chwila to jeden, to drugi zespół przeprowadzał groźne ataki na bramkę przeciwnika — był też okres zdecydowanej przewagi portowców, były — gdy do głosu dochodziła Legia, ale bramki nie padały... Działo się tak za sprawą dobrej gry obu defensyw, z bardzo dobrze interweniującymi bramkarzami na czele. Niestety, właśnie jeden błąd szczecińskiej obrony na kilka minut przed końcem spotkania kosztował utratę obu punktów. Udany przebój i Frączczak w sytuacji sam na sam z napastnikiem gości musiał skapitulować. Nie pomogła desperacka robinsonada jednego z nadbiegających obrońców Pogoni — Legia zdobyła upragnioną bramkę i tytuł wicemistrza rundy jesiennej.

(ms)

Młodzi zapaśnicy z Wolina mistrzami Polski

W Bydgoszczy rozegrany został finałowy turniej o drużynowe mistrzostwo Polski juniorów w zapasach w stylu wolnym. Ty tuł mistrzowski zdobyli niespodziewanie, aczkolwiek zasłużenie, zawodnicy Ludowego Klubu Sportowego „Wiking" z Wolina. Pokonali oni zdecydowanie faworytów — drużyny Budowlanych Łódź, łódzkiego ŁKS i Lotnika Wrocław. W dziesiątce z Wolina, szkolonej przez trenera Michała Romanowskiego, walczyło aż trzech 15-latków.

Oto końcowa klasyfikacja mistrzostw:

1)	LKS Wiking	— 46 pkt.
2)	KS Budowlani	— 42 pkt.
3)	ŁKS	— 41,5 pkt.
4)	KS Rokita	— 32 pkt.
5)	WKS Lotnik	— 29 pkt.
6)	KS Prądniczanka	— 26,5 pkt.

Wrocław zdobył Puchar Miast w piłce ręcznej

W HALI SPORTOWEJ przy ul. Narutowicza zakończył się w niedzielę 3-dniowy turniej w piłce ręcznej o Puchar Miast.

W ostatniej serii strefowego półfinału spotkań Wrocław zwyciężył reprezentację Poznania 14:11 (8:6), a Szczecin pewnie pokonał Zieloną Górę 12:7 (8:3).

Puchar Miast zdobył i I miejsce w tabelce punktowej zajął Wrocław, uzyskując 6 punktów (45:31).

Na drugim miejscu uplasował się Poznań — 3 pkt. (36:35) przed Szczecinem również 3 pkt., ale z gorszym stosunkiem bramek — 35:36.

Na ostanim miejscu uplasowała się reprezentacja Zielonej Góry, która nie zdobyła ani jednego punktu, natomiast uzyskała stosunek bramek — 25:39.

Zwycięzca turnieju pucharowego grać będzie w grudniu w ścisłym finale ogólnopolskim.

(a)

Francuzi przeegzaminują polską „siódemkę"

DWA atrakcyjne międzypaństwowe spotkania z Francuzami oczekują naszych piłkarzy ręcznych. Mecze Polska — Francja rozegrane zostaną 30 listopada i 1 grudnia w warszawskiej hali Gwardii. Z siódemką trójkolorowych nasi reprezentanci zmierzyli się już sześciokrotnie: zremisowali w 1958 r. w Paryżu 10:10, pokonali Francuzów w 1958 r. w Szczecinie 22:11, w 1963 r. w Paryżu 14:13 i w 1965 r. w Warszawie 26:23. Dwa ostatnie pojedynki wyjazdowe zakończyły się jednak niepowodzeniem — w 1966 r. przed mistrzostwami Świata Francuzi wygrali w Paryżu 18:15 i w Orleanie 19:18. Bilans bramek jest korzystny dla nas: 105:94.

Polska drużyna po występie w hali Gwardii uda się na niezwykle trudny turniej międzynarodowy w Tbilisi, w którym wystąpią również zespoły Jugosławii, Rumunii, Węgier, CSRS i ZSRR.

Zagłębie rozgromione w Szczecinie

Arkonia w ćwierćfinale PP

Z wesołymi minami opuszczali kibice stoczniowców w niedzielę stadion w Lasku Arkońskim. Arkonia w meczu 1/8 piłkarskiego Pucharu Polski rozgromiła I-ligowy zespół górników z Wałbrzycha, Zagłębie, w stosunku 5:1 (2:0). Owację zgotowano strzelcom bramek: Wawrowskiemu (2), Szaryńskiemu (2) i Mańce (1). Gorąco oklaskiwano zresztą cały zespół — wczoraj bowiem wszyscy zawodnicy zasłużyli na uznanie.

OBSERWUJĄC niedzielny pojedynek pucharowy wierzyć się nie chciało, że to gra ten zespół, który tydzień temu występował przeciwko Unii. Tamto spotkanie kończące rundę jesienną wypadło bardzo, bardzo słabo. Wczoraj natomiast, jak to określili kibice, arkończycy grali jak z nut. Zadawano sobie pytanie: jakie są przyczyny tak wielkich wahań formy w zespole stoczniowców? Zresztą w tym roku pada ono nie po raz pierwszy, ale na pewno ostatni. Miejmy nadzieję, że w roku przyszłym w drużynie nastąpi stabilizacja, że szczecinianom uda się już na początku sezonu wydostać ze strefy zagrożonej spadkiem.

POWRACAJĄC do meczu. Wczoraj w składzie drużyny gospodarzy zaszły nieznaczne zmiany: zamiast Untona wystąpił młody piłkarz Mikuliszyn, który zresztą grał w drugiej połowie spotkania z Unią. Natomiast nastąpiło przetasowanie w ustawieniu zawodników na poszczególnych pozycjach. Jak się okazało było to bardzo dobre posunięcie. Pan pomocników Wawrowski — Mikuliszyn rozegrała świetnie mecz. Wawrowski zdobył przecież dwie bramki, a Mikuliszyn, który często zasilał atak, był zresztą o krok od zdobycia bramki. W takiej sytuacji atak miał ułatwione zadanie. Napastnicy umieli wykorzystać tę dogodną sytuację, często więc gościli pod bramką Musialika. Szczecinianie przeprowadzili wiele bardzo składnych i pomysłowych akcji. 5 z nich zakończyło się zdobyciem goli (jedna bramka padła z karnego, po faulu na polu karnym), a mogło ich być dużo więcej gdyby arkończyez wykorzystali wszystkie „100 proc. okazje". Oczywiście nie mamy o to pretensji, podajemy to tylko dla podkreślenia dużej przewagi zespołu gospodarzy, drużyny II-ligowej nad I-ligową.

Podobał nam się również bramkarz Steier, który obronił kilka niebezpiecznych strzałów.

Po niedzielnym zwycięstwie Arkonia zakwalifikowała się do ćwierćfinału, który rozegrany zostanie na wiosnę. Gratulujemy szczecinianom i życzymy dalszych sukcesów.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

ARKONIA: Steier, Krzyżanowski, Gogacz, Rodziewicz, Malczewski, Mikuliszyn, Wawrowski, Mańko, Szaryński, Mikulski, Łężak.

ZAGŁĘBIE: Musialik, Stolarek, Wyrobek, Śpiewok, Pawlica, Stachuła, Nowak, Pawlik, Adamski, Szłykowicz, Pietraszewski.

Bramkę dla gości uzyskał Pawlik.

T. REK

Zagłębie S. i Wisła wyeliminowane

PIŁKARZE wicelidera II ligi warszawskiej Gwardii pokonali niespodziewanie łatwo I-ligowe sosnowieckie Zagłębie 2:0 (1:0). Bramki zdobyli Marczak w 52 min. i Masztaler w 66 min.

* * *

W POZNANIU Olimpia Poznań przegrała z Górnikiem Zabrze 1:2 (0:1). Bramki dla Górnika zdobyli: w 8 min. Szołtysik i w 53 min. Lubański, dla Olimpii w 67 min. Gojny.

* * *

REWELACYJNIE spisująca się dotychczas w piłkarskim Pucharze Polski, jedenastka śląskiej ligi okręgowej — BKS Stal Bielsko przegrała na własym boisku z drugoligową Unią Racibórz 1:2 (0:1). Bramki dla Unii strzelili: Witek i Lazar, a dla gospodarzy Cholewa.

* * *

Powtórzony mecz piłkarski o Puchar Polski 1/16 finału między Orlem Międzyrzec i Śląskiem Wrocław zakończył się zwycięstwem Śląska 1:0 (1:0).

* * *

Unia (Tarnów) pokonała Wisłę (Kraków) 2:0 (1:0). Bramki dla zwycięzców zdobyli: Kulpa i Plaga II.

BOKS

Pięściarze CSRS pokonali w międzypaństwowym meczu w Duisburgu reprezentację NRF 14:6.

Po emocjonującej grze

Pierwsze zwycięstwo koszykarzy Pogoni

Zasilony trzema rutynowanymi koszykarzami AZS — Balczewskim, Jakubowskim i Czerwińskim, II-ligowy zespół szczecińskiej Pogoni, odniósł wczoraj pierwsze w tegorocznych mistrzostwach zwycięstwo. Szczecinіący, po niezwykle emocjonującej grze pokonali, niezły zespół poznańskiego AZS 64:59 (27:25).

MECZ stał na dobrym poziomie. Drużyną nadającą ton grze była Pogoń, która mimo pewnych jeszcze braków, zaprezentowała się z jak najlepszej strony. Wzmocnienie zespołu trzema zawodnikami AZS, którzy wprowadzili do gry wiele życia, będąc motorami szeregu udanych poczynań drużyny, pozwoliło Pogoni prowadzić otwartą równorzędną walkę z rutynowanymi poznaniakami. Co prawda zespół szczeciński, nie jest jeszcze dobrze zgrany, o czym świadczyły choćby momenty rozprężenia, które skrzętnie wykorzystywali goście, uzyskując nawet chwilową przewagę, nie mniej jednak Pogoń ma szanse w w obecnym składzie, po wyeliminowaniu braków, szybko opuścić pozycję outsidera.

Najwięcej punktów dla drużyny szczecińskiej zdobyli: Jakubowski 19, Balczewski 14, Czerwiński 12 i Koś 10, dla AZS Geleta 19, Paul 13 i Walkowiak 10. (ja-gr)

* * *

W Gdańsku lider tabeli, miejscowa Spójnia odniosła kolejne zwycięstwo, pokonując Stal Ostrów 75:63 (34:34).

* * *

ZNAKOMITEJ dyspozycji strzeleckiej Andrzeja Nowaka zawdzięczają koszykarze warszawskiej Polonii swoje pewne zwycięstwo nad toruńskim AZS 82:69 (38:38). Nowak zdobył w tym spotkaniu 35 pkt.

Ze świata

PUCHAR EUROPY W KOSZYKÓWCE

W SPOTKANIU pierwszej rundy pucharu Europy w koszykówce kobiet portugalska drużyna Academica Coimbra przegrała z Crefk Madryt 31:39 (21:23).

ELIMINACJE PIŁKARSKICH MISTRZOSTW ŚWIATA

ROZEGRANE w Nikozji spotkanie eliminacyjne piłkarskich mistrzostw świata — Cypr — NRF zakończyło się ciężko wywalczonym zwycięstwem Niemców 1:0 (0:0).

ELIMINACJE TURNIEJU JUNIORÓW UEFA

W ROZEGRANYM w Thun eliminacyjnym spotkaniu tradycyjnego turnieju piłkarskiego juniorów UEFA Szwajcaria pokonała Holandię 1:0 (0:0).

SZWAJCARIA — USA W HOKEJU

W GENEWIE odbył się międzypaństwowy mecz hokejowy Szwajcaria — USA. Zakończył się on wynikiem remisowym 4:4 (1:2, 1:1, 2:1).

Juniorzy pokonali Polonię

PIŁKARSKA reprezentacja polskich juniorów, która w poniedziałek udaje się do Sofii na 2 mecze z Bułgarią (28 bm. i 1.XII) rozegrała w niedzielę w Warszawie spotkanie ze stołeczną Polonią. Mecz zakończył się zwycięstwem juniorów 2:0 (1:0). Bramki zdobyli Kwiatkowski i Kmieciк.

TU TOTO

P. P. Totalizator Sportowy zawiadamia, że w Toto-Lotku z dnia 28.XI br., na który wpłynęło 11 514 129 zakładów wylosowano następujące numery: 11, 18, 19, 32, 35, 39, dodatk. 21. Wylosowana banderola 8566.

PŁYWANIE

W zawodach pływackich zorganizowanych przez SGKS Arkonia startowało ponad 80 dziewcząt i chłopców z MKS, Pogoni i Arkonii. Najmłodszy uczestnik imprezy miał 6 lat, a najstarszy 15. Ten przegląd szczecińskiego narybku pływackiego nie wypadł nadzwyczajnie — uzyskiwano zaledwie przeciętne rezultaty, a jedynie kilka dziewcząt i chłopców osiągnęło dobre wyniki. Wyróżniało się rodzeństwo Howorscyi Zdzisław (8 lat), Ryszard (10 lat) i Elżbieta (15 lat), którzy wygrali wyścigi w swoich grupach wiekowych. Najlepszy rezultat osiągnęła Elżbieta, która dystans 200 m przepłynęła w czasie 2:56,4. Wszyscy pływają w Arkonii. Ponadto Katarzyna Amon z Pogoni w konkurencji 100 m st. grzb. (gr. 12 lat) uzyskała wynik 1:31,6. (r)

Już prawie półtora roku

Szermierze czekają na zdobyte puchary

WŚRÓD wielu imprez zorganizowanych w ubiegłym roku z okazji 1000-lecia założenia Wolina, odbyły się m. in. zawody szermiercze. Normalną koleją rzeczy po zakończeniu turnieju, triumfatorzy zawodów — szermierze Włókniarza — otrzymali nagrody w postaci ufundowanych przez organizatorów pucharów.

Na nagrodach nie było jednak napisów, za co i komu zostały przyznane. Szermierze zwrócili się więc do organizatorów z prośbą o dopełnienie tej formalności, na co zresztą ci ostatni chętnie przystali. Zawodnicy oddali więc nagrody i po powrocie do Szczecina cierpliwie czekali na zwrot trofeów z wygrawerowanymi napisami. Czas tymczasem mijał, a o puchar ach ani słychać. Wysłano więc monity, które jednak nie odniosły skutku. Czyżby organizatorzy wolińskich zawodów zapomnieli o szermierzach? (ja-gr)

Trzy porażki siatkarzy Szczecina

W GDAŃSKU zakończył się międzynarodowy turniej siatkówki mężczyzn.

Wyniki:

AZS — Gdańsk 3:1, SC Lipsk — Szczecin 3:0 (3:0), Gdańsk — Szczecin 0:3, AZS — Lipsk 3:2,

AZS — Szczecin 3:0, Gdańsk — SC Lipsk 3:2.

Turniej zakończył się zwycięstwem AZS przed Gdańskiem, SC Lipsk i Szczecinem.

AZS Gdańsk i SC Lipsk występują w I ligach swych krajów. Natomiast w reprezentacjach Gdańska i Szczecina grali zawodnicy zespołów młodzieżowych przygotowujących się do Centralnej Spartakiady Młodzieżowej, która odbędzie się w przyszłym roku. Bardzo dobrze wypadli młodzi siatkarze z Gdańska, pokonali oni m. in. rutynowany zespół z Lipska. Niestety nasza drużyna nie wygrała nawet jednego seta.

Sądzimy, że trenerzy wyciągną z tego właściwe wnioski.

* * *

Bardzo dobrze spisali się wicemistrzowie Polski — siatkarze warszawskiej Legii na międzynarodowym turnieju w Tallinie. W silnej konkurencji czołowych zespołów radzieckich Polacy wywalczyli drugie miejsce, przegrywając w finale nieznacznie z mistrzem ZSRR — Kalewem Tallin 2:3 (12:15, 15:10, 15:12, 1:15, 7:15).

* * *

W SPOTKANIACH o mistrzostwo ligi okręgowej w siatkówce mężczyzn uzyskano następujące wyniki: Pogoń Szczecin — Sparta Gryfice 3:0 i 3:2, AZS Szczecin — Orzeł Żydowce 3:0 i 3:0, Błękitni Stargard — Pionier Szczecin 2:3 i 1:3.

* * *

W spotkaniach ligi międzywojewódzkiej siatkówki kobiet AZS Szczecin pokonał Znicz Gorzów 3:1 (15:10, 15:9, 13:15, 15:11) oraz przegrał z Zawiszą Sulechów 0:3 (12:15, 11:15, 12:15).

PONIEDZIAŁEK 25 LISTOPADA

DZIŚ: Erazma

JUTRO: Konrada

POGODA

ZACHMURZENIE zmienne, okresami przelotny deszcz. Temp. ok. 7 st. C.

RADA DNIA

Na żądanie licznej rzeszy telewidzów, warszawska TV nadaje dziś o godz. 20.05 powtórzenie „Raportu z Monachium" Andrzeja Brychta, w znakomitym wykonaniu Ryszarda Filipskiego. Rzecz naprawdę godna obejrzenia! Gorąco polecamy!

TEATRY

POLSKI I WSPÓŁCZESNY – nieczynne; MUZYCZNY – „Dama od Maxima" g. 19.

KINA

DELFIN (tel. 468-78) – „Życie złodzieja" g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.30 – fr. – od lat 16 (poniedziałek i wtorek); KOSMOS (tel. 375-02) – „Lalka" g. 8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 – pol. – od lat 14 – panoram. (poniedziałek i wtorek); COLOSSEUM (tel. 458-18) – „Lalka" g. 16.30, 19.30 – pol. – (poniedziałek i wtorek); BAŁTYK (tel. 733-35) – „Dziesiąta ofiara" g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.30 (poniedziałek i wtorek); POLONIA (tel. 218-34) – „Twarze na sprzedaż" g. 16, 18.15, 20.30 – USA – od lat 18; wtorek: „Generał" g. 10, 12, 14; „Znak panny" g. 16, 18.15, 20.30; PIONIER – (tel. 475-02) – „Czterej pancerni i pies" g. 11, 13, 15 – pol. – od lat 7 – III cz.; „Śladami Ikara", g. 17; „Pingwin" g. 18, 20; „Sabrina" g. 22 (poniedziałek i wtorek); MARS – „Pamiętnik p. doktor" g. 17, 19.30 – fr. – od lat 16; FALA – „Kopciuszek w potrzasku" g. 17, 19.20 – fr. – od lat 16; PROMIEŃ – „Niezrozumiany" g. 16, 18.10, 20.20 – wł. – od lat 14; SZMARAGDOWE (Zdroje) – „Major Dundee" g. 17.30, 19.45 – USA – od lat 16 – panoram. WISŁA (Goleniów) – „Winnetou" g. 16, 18, 20 – jug. – od lat 11 – cz. II – panoram; DAR (Stargard) – „Anna Karenina" – radz. – panoram. – od lat 16: PANORAMA (Stargard) – „Angelika i król" fr.-wł. – od lat 16 – panoram.

FOTOPLASTYKON – Woj. Pol. 36 – „Paryż" g. 10.30–20.30.

WYSTAWY

– nieczynne.

KLUBY

PIWNICA – al. Niepodległości 19 – przegląd filmów indyjskich g. 19.

DYŻURY

SZPITALE

MIEJSKI SZPITAL DZIECIĘCY – Wojciecha 7; WEWN. – Arkońska; CHIR. – Unii Lubelskiej; POŁOŻNICTWO – P. Skargi; PORADNIE: DZIECIĘCA – Wojciecha 7 – g. 19–7; OGÓLNA – Jedn. Narodowej 12 – g. 19–7; STOMATOLOGICZNA – al. Piastów 1 – g. 20–8; SP. LEKARZY SPEC. – Woj. Pol. 42 – g. 8–20 (tel. 86-01); PRZYCHODNIE SKÓRNO - WENEROLOGICZNE – ul. H. Pobożnego 14, g. 8–17; al. M. Buczka 40/42, g. 8–17; dyżury nocne g. 19–7; ul. W. Pola 6 g. 8–15.30; ul. Nad Odrą 14, g. 8–18; ul. Kapitańska g. 8–15; ul. Arkońska, g. 8–17; ul. Batalionów Chłopskich 68 g. 14–16.

TELEWIZJA

PROGRAM POLSKI

15.30 Program dnia, 15.40 i 16.10 Politechnika TV, 16.40 Dziennik TV, 16.50 Kino „Ptyś", 17.05 „Zręczne ręce", 17.20 „Tramp", 17.45 „Gorąca linia", 18.20 „Eureka", 18.50 Felieton tygodnia, 19.20 Dobranoc, 19.30 Dziennik TV, 20.05 Studio Współczesne „Raport z Monachium", 20.55 Program dokumentalny „Las Teutoński", 21.25 Program rozrywkowy – „Wieczór z Fredem Astairem", 22.15 Dziennik TV, 22.30 Program na dzień następny, 22.35 i 23.40 Politechnika.

WTOREK

9 Jęz. pol. dla kl. II lic., 9.30 Film ang. „Nocny gość", 12.30 Przysposobienie rolnicze, 14.55 Program dnia, 15.05 Przysposobienie rolnicze, 15.40 i 16.15 Politechnika TV, 16.45 Dziennik TV, 16.55 Dla młodych widzów – „Pożar w kopalni", 17.15 „Klub pod Smokiem", 17.45 „Nie tylko dla pań", 18.05 „7 milionów młodych", 18.20 Magazyn sportowy, 18.40 Wizyta u projektantów, 19.20 Dobranoc, 19.30 Dziennik TV, 20.05 „Jerzyki, albo nie jestem ptakiem", 20.35 „Mazowiecka oferta", 21.05 Film ang. – „Nocny gość", 22.25 Dziennik TV, 22.40 Program na dzień następny, 22.45 i 23.50 Politechnika TV.

UWAGA: TV zastrzega sobie zmiany w programie.

PROGRAM BERLIŃSKI

9.45 Omówienie programu, 9.50 Gimnastyka, 10 Kronika, 10.35 Sztuka TV „Sny po 70", 11.40 „Spacerkiem przez krainę operetki", 15.20 Omówienie programu, 15.25 Gimnastyka, 15.35 Lekcja jęz. ang., 16 „Gorączka sportowa", 16.30 Dla dzieci od lat 6 „Mój starszy brat jest żołnierzem", 17 Wiadomości, 17.05 Film wł. „Nie jestem złodziejem", 18.30 Telereklama, 18.50 Pozdrowienia TV dziecięcej, 19 Program z Rostocku „Nieznany do dziś", 19.20 Telereklama, 19.30 Kronika, 20 „Czarny kanał", 20.25 Dla miłośników starych filmów „Premiera miłości", 21.40 „Moskiewska wystawa 1967-68", 22.10 Kronika, 22.30 Lekcja jęz. ang.

WTOREK

7.55 Lekcja jęz. ang., 9.15 Program dla szkół, 9.45 Omówienie programu, 9.50 Gimnastyka, 10 Kronika, 10.35 „Czarny kanał", 11 Program rozrywkowy, 15.15 Omówienie programu, 15.20 Gimnastyka, 15.30 Program rozrywkowy, 16.30 Program dla dzieci, 17 Wiadomości, 17.05 Przeboje 68, 18.05 Lekcja jęz. ang. 18.30 Telereklama, 18.50 Pozdrowienia TV dziecięcej, 19 Nowości nauki i techniki, 19.20 Telereklama, 19.30 Kronika, 20 „Zawoalowani mężczyźni", 20.40 Sztuka TV „Przyszedł razem z wiatrem", 22.10 Film „Rozkaz – lądować", 22.25 Kronika.

RADIO

WIADOMOŚCI: 15, 17.55, 20, 23, 24.

15.05 Z życia ZSRR, 15.30 „Historia o psie Karo i łosiu Szaraczku", 16.05 Non stop Studia Rytm, 16.20 Na wirażu, 16.50 Z cyklu: „Dzień dzisiejszy i my", 17 Non stop Studia Rytm – (cz. II), 17.15 Klasówka z techniki, 17.25 Radiostop z melodią, 17.40 „Nauka i refleksje", 18 „Przeboje młodzieżowe", 18.40 Muzyka i aktualności, 19.05 „Z księgarskiej lady", 19.20 Naukowcy rolnikom, 20.25 „Czas i ludzie", 20.41 Melodie na organach kinowych, 20.50 Wieczorny koncert życzeń miłośników muzyki poważnej, 21.25 Pięć minut o wychowaniu, 21.30 Kalejdoskop kulturalny, 22 „W 50 rocznicę Państwa Polskiego", 22.30 Rewia piosenek, 23.15 Muzyka kameralna.

PROGRAM II

14.45 „Listy staropolskie", 15 Utwory chóralne, 15.20 Koncert solistów muzyki rozrywkowej, 15.50 „Uliczka nadbrzeżna", 16.05 Niebieskie żagle, 16.20 Koncert życzeń, 17 PAW, 17.25 Szczecińskie popołudnie, 18.30 „Widnokrąg", 18.45 Lekcja jęz. ros., 19.07 „Prezentujemy piosenki Synkopy", 19.30 Radiowy Teatr Sensacji „Polowanie", 20.10 „Jazz od frontu i od kuchni", 20.45 Notatnik kulturalny, 20.55 Melodie rozrywkowe, 21 Z kraju i ze świata, 21.30 Koncert z nagrań ork. kameralnej PR i TV w Katowicach, 22.38 Koncert rozrywkowy, 22.55 Melodie dla ciebie, 23.15 „Ambicje i starty", 23.30 Melodie na dobranoc, 0.05–2.55 Program nocny (I pr.).

SZCZECIN UKF

16.05 Piękne głosy, 16.15 Reportaż z WSN, 16.30 Kącik jazzowy.

PROGRAM III

17 Program wieczoru, 17.05 Quodlibet – czyli co kto lubi, 17.30 „Wybraniec", 17.40 Beatlesi na big-band, 18 Expressem przez świat, 18.05 Tydzień na UKF-ie, 18.20 „Martwy turkus", 18.30 R. Waschko i jego płyty, 19 Co wieczór powieść „Kilka dni w Remo", 19.30 Polonia śpiewa, 19.45 „O sporcie rozmawiają B. Tomaszewski i St. Wysocki, 20 Pierwsze obroty, 20.20 „Liryczny łowca", 20.35 Płyty nasze i naszych przyjaciół, 21 Kalejdoskop Posejdona, 21.20 Muzyka z jednej płyty 21.45 Opera tygodnia „Juliusz Cezar" – J. F. Haendel, 22 Fakty dnia, 22.07 Gwiazda 7 wieczorów, 22.15 „Nie czytaliście – to posłuchajcie", 22.35 Melodie przy kominku, 23 Wiersze o lesie, 23.05 Muzyka nocą, 23.50 Na dobranoc śpiewa Cl. Patent.

Kronika wypadków

TRAGICZNY wypadek wydarzył się dzisiejszej nocy, ok. godz. 3, na nabrzeżu Katowickim szczecińskiego portu. Pracujący przy załadunku PŻM-owskiego m/s „Dolny Śląsk" doker Kazimierz G. przygnieciony został czerpakiem dźwigu, odnosząc bardzo ciężkie obrażenia wewnętrzne. Lekarz pogotowia skierował rannego do szpitala PKP.

• • •

W JEDNYM z mieszkań przy ul. Parkowej zasłabł nagle i zmarł przed przybyciem karetki pogotowia 55-letni Stanisław F. Przyczyną zgonu był najprawdopodobniej zawał mięśnia sercowego.

• • •

DZIŚ nad ranem, w mieszkaniu przy ul. Jacka Soplicy, uległ zatruciu gazem 56-letni Jan S. Lekarzowi pogotowia udało się uratować życie zatrutemu, niemniej jednak stan mężczyzny, którego skierowano na oddział wewnętrzny szpitala przy ul. Arkońskiej, jest bardzo poważny.

• • •

W SZPITALU kolejowym przebywa na kuracji 19-letni Wiesław N. z Polic. Wg. jego oświadczenia, został wczoraj późnym wieczorem dotkliwie pobity przez kilku mężczyzn. Lekarze stwierdzili wstrząśnienie mózgu i inne obrażenia.

• • •

PECHOWO zaczął się dzisiejszy poranek dla tramwajarzy i pasażerów, udających się do pracy z rejonu Bramy Portowej; wskutek braku prądu, w godz. 5.40–6.40 stały wszystkie tramwaje linii, przechodzących przez ten, najbardziej chyba newralgiczny punkt śródmieścia. Schwytanie taksówki w podobnej sytuacji jest – jak wiadomo – niepodobieństwem, toteż wiele osób spóźniło się do pracy (ap)

PRACA

OPIEKUNKA do 4-letniego dziecka potrzebna, ul. Świerczewskiego 4–44, godz. 15–20. 10923-G

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym mieszkaniu. Boh. Warszawy 87–6. 10929-G

KRAWCA zatrudnię zaraz. Szczecin, ul. Jagiellońska 86–1. 10930-G

POTRZEBNA pomoc do chodząca do dziecka 2-letniego. Sienkiewicza 13–1, tel. 715-76, po godz. 17. 10934-G

POTRZEBNA pomoc domowa dochodząca lub na stałe, tel. 724-49. 10956-G

NIERUCHOMOŚCI

POKÓJ z kuchnią względnie kawalerkę, własnościowe lub spółdzielcze pilnie kupię. Tel. 444-00 do godz. 19. 10856-G

GOSPODARSTWO – 3.12 ha z połową domu, miejscowość letniskowa, na trasie Kraków – Zakopane sprzedam. Edward Gierat, Maków Podhalański, ul. Źródlana 339. 4543-K

KUPIĘ na własność domek 1-rodzinny lub pół. Tel. 475-54, godz. 17–19. 10941-G

RÓŻNE

PRACOWNIA Bieliźniarska „Janina", Pocztowa 1-a, przy Mickiewicza poleca biustonosze, podomki, koszule nocne oraz wyprawki niemowlęce. Ceny przystępne. 10841-G

SZLIFOWANIE wałów korbowych i rozrządu do samochodów ciężarowych i osobowych, szlifowanie cylindrów. Regeneracja wałów korbowych do samochodów: „Wartburg", „Syrena", „Trabant" wykonuje Jeleński, Łobez, ul. Kościelna 14, tel. 344. 10624-G

RADIOKLUB Miejski LOK w Szczecinie przyjmuje zapisy na kursy radiotelewizyjne i radiotelegrafistów. Informacji udziela sekretariat Radioklubu przy ul. Wojciecha 12, tel. 441-31. 4521-K

WYNAJMĘ garaż, centrum. Oferty: Biuro Ogłoszeń Szczecin pod „10937".

GARAŻ do wynajęcia, ul. Wszystkich Świętych, tel. 743-25, od godz. 16. 10974-G

SPRZEDAŻ

„JUNAKA" z przyczepą sprzedam. J. Kazimierza 5–18. 10981-G

WÓZEK dziecięcy uniwersalny sprzedam. Armii Czerwonej 37–5. 10981-G

AKORDEON „Firotti" – 120 basów sprzedam. Woj. Polskiego 42–11. 10983-G

LOKALE

ZARZĄD Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa PKS w Szczecinie, ul. Korzeniowskiego 2 wynajmie 2 pokoje z osobnym wejściem. Zgłoszenia kierować na tel. 429-54, godz. od 7 do 15 lub pod adres jak wyżej. 4627-K

POKÓJ z kuchnią, łazienką, nowe budownictwo zamienię na 2 pokoje z kuchnią, nowe budownictwo. Oferty: Biuro Ogłoszeń Szczecin pod „10925".

MAŁŻEŃSTWO, członkowie spółdzielni poszukuje pokoju z używalnością kuchni. Tel. 248-38, godz. 15–17. 10926-G

MIESZKANIE – 43 m kw., nowe budownictwo zamienię na podobne, większe. Tel. 396-32. 10938-G

DWIE panienki pracujące poszukują pokoju sublokatorskiego. Oferty: Biuro Ogłoszeń Szczecin pod „10940".

POKÓJ wynajmę panu, najchętniej marynarzowi. Oferty: Biuro Ogłoszeń Szczecin pod „10948".

POSZUKUJĘ pokoju sublokatorskiego w centrum. Tel. 446-52, godz. 7–16. 10946-G

POSZUKUJĘ mieszkania 1-pokojowego, komfortowego na okres 2–3 lat lub pokoju sublokatorskiego przy rodzinie z pełnym utrzymaniem (pan z 12-letnim synkiem). Wiadomość: ul. Radogoska 5–5. 10942-G

SZCZECIN – 2 pokoje, 32 m kw., kuchnia, blisko Stoczni Warskiego zamienię na 2 lub 3 małe pokoje w Szczecinie. Tel. 387-86, od godz. 16 do 19. 10945-G

ZGUBY

ZAGINĘŁA młoda, czarno-biała suka rasy collie. Odprowadzić za wynagrodzeniem: Komuny Paryskiej 33–15. Ostrzegam przed kupnem. 10721-G

ZGUBIONO leg. ubezpieczeniową na nazwisko Ewald Stokłosa. 116-P

W DNIU 4. X. 68 r. zgubiono pieczątkę na nazwisko Alfons Erdmański, Warszów, ul. Okólna. 114-P

ZGUBIONO leg. ubezpieczeniową na nazwisko Bogumiła Rogowska. 10928-G

EWA OSTAPIUK zgubiła leg. służbową, wydaną przez Wydział Oświaty Prez. MRN w Szczecinie. 10947-G

SKRADZIONO przepustkę, wydaną przez Zarząd Portu na nazwisko Stanisław Bielawski, nr przepustki 15332. 10949-G

BIURO ZBYTU OBRABIAREK I NARZĘDZI WARSZAWA

OŚRODEK MONTAŻU I WYPOŻYCZANIA UNIWERSALNYCH PRZYRZĄDÓW SKŁADANYCH

w Szczecinie, ul. Nad Odrą 67, tel. 35-587

PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA

na UNIWERSALNE PRZYRZĄDY SKŁADANE

do obróbki skrawaniem montowane z elementów gotowych na dogodnych warunkach — tanio i szybko

(w przypadkach awaryjnych w ciągu 24 godz.).

Dostawa i odbiór przyrządów transportem Ośrodka.

Na życzenie zainteresowanych przedsiębiorstw wydajemy bezpłatnie katalogi — albumy UPS.

WYKONUJE ROBOTY:

tokarskie, frezerskie, szlifierskie (na płasko i okrągło), z powierzonego materiału, oraz ostrzenie narzędzi do skrawania metali — w ramach luzów produkcyjnych.

4587-K

zapobiegają niepożądanej ciąży

DO NABYCIA: we wszystkich aptekach, drogeriach, kioskach „RUCH"

Cena zł 7,— na receptę zł 2.10,—

3881-K

Zawiadomienie

Szczecińskie Przedsiębiorstwo Obrotu Produktami Naftowymi „CPN" w Szczecinie

zawiadamia odbiorców produktów naftowych, że **składy dystrybucyjne w Szczecinie i Świnoujściu w dniu 2.XII.1968 r. będą** nieczynne z powodu przeprowadzanej inwentaryzacji.

4595-K

Zamienimy obiekt kolonijny

(szkoła) na 150 miejsc znajdujący się **w Andrychowie pow. Wadowice,** w okolicy podgórskiej z pełnym wyposażeniem, na podobny w miejscowości nadmorskiej.

Oferty prosimy kierować pod adresem: **Andrychowskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego Andrychów, Obrońców Stalingradu 79.**

4580-K

Pracownicy poszukiwani

Szczecińskie Przedsiębiorstwo Transportowo-Sprzętowe Budownictwa Szczecin, ul. Tama Pomorzańska 13-a, zatrudni natychmiast: robotników niewykwalifikowanych do prac przeładunkowych, na terenie Szczecina, Jasienicy k/Polic i Stargardu, kierowców z I i II kat. prawa jazdy do pracy na terenie Szczecina i Jasienicy k/Polic, monterów samochodowych do pracy na terenie Szczecina i Jasienicy k/Polic, hydraulika ze znajomością spawania, tokarza, st. mistrza obsługi warsztatu samochodowego, st. technologa d/s obsługi i napraw sprzętu, st. inspektora zajezdni w Świnoujściu, st. inspektora zajezdni w Stargardzie, magazyniera w Stargardzie. Kierowcy i ładowacze wynagradzani są w systemie akordowym. Pracownikom zamiejscowym zapewniamy hotele robotnicze. Zgłoszenia przyjmuje SPTSB Szczecin, ul. Tama Pomorzańska 13-a, pokój 28, tel. 428-63, wewn. 19.

4454-K

PAMIĘTAJ O ZŁOŻENIU KSIĄŻECZKI **PKO** DO OPROCENTOWANIA

WYDAWCA: Szczecińskie Wydawnictwo Prasowe RSW „PRASA" w Szczecinie. REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Szczecin, pl. Hołdu Pruskiego 8; REDAGUJE KOLEGIUM w składzie: Z. Czapliński (red. naczelny), M. Czarniecki, A. Kilnar (z-ca red. naczelnego), T. Rek, M. Szymczyk (sekr. redakcji), L. Więckowska i E. Witus?yński. TELEFONY: centrala 430-21; sekretariat red. naczelnego 457-41; zastępca redaktora naczelnego 478-21; sekretarz redakcji 467-21; sekretariat techniczny 430-21 (wewn. 51); dział miejski 462-35; dział morski 427-77; dział sportowy 427-77; dział łączności z czytelnikami 450-21; Biuro Ogłoszeń 428-62; redakcja poranna (po godzinie 6) 240-28; dalekopisy 240-18. Prenumeratę na kraj przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz oddziały i delegatury „Ruch". Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 10-6-13770. Przedsiębiorstwo Upowszechnienia Prasy i Książki „Ruch" w Szczecinie al. Niepodległości 41/42. Prenumeraty przyjmowane są do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Cena prenumeraty kwartalnie — 38,50 zł; półrocznie — 77 zł; rocznie — 154 zł. Prenumeratę na zagranicę, która jest o 40 proc. droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch" Warszawa ul. Wronia 23. Tel. 20-46-88, konto PKO Nr 1-6-100024. Druk Szczec. Zakl. Graf. D-1

Bezpieczeństwo potrzebuje inwestycji

SAMA NAUKA I OSTRZEŻENIA nie wystarczają

Z KAŻDYM ROKIEM przybywa pojazdów mechanicznych. W Szczecinie roczny przyrost sięga 15 proc. W 1969 r. w mieście naszym będziemy mieli około 30 tys. pojazdów. Na jezdniach jest niebezpiecznie. Należy więc intensywniej niż do tej pory przystąpić do przeciwdziałania wypadkom. Z jednej strony można tego dokonać poprzez kontynuowanie powszechnej akcji profilaktycznej obejmującej wszystkich użytkowników jezdni, ale z drugiej strony pilną potrzebą staje się przyspieszanie realizacji wielu inwestycji wpływających bezpośrednio na poprawę bezpieczeństwa ruchu w naszym mieście. Musimy właściwie przygotować się do nadchodzącej fali motoryzacji. Sygnałem alarmującym powinny być smutne statystyki wypadków.

A oto kilka przykładów obrazujących aktualny stan. **W ubiegłym roku zanotowano w Szczecinie 554 wypadki**, tj. mniej więcej tyle, ile od 1961 r. zdarza się corocznie. Wypadki te pociągnęły za sobą **42 ofiary śmiertelne**; prawie 500 osób odniosło rany. **Wstępna analiza za 10 miesięcy br. wskazuje, że ten rok będzie rekordowy.** Główne przyczyny wypadków to: nieprzestrzeganie pierwszeństwa jazdy, nadmierna szybkość, wreszcie używanie alkoholu przez kierowców i pieszych. Niedostateczna jest nadal opieka dorosłych nad małymi dziećmi. W 1967 r. kierowcy spowodowali 262 wypadki, a piesi 232.

Na podkreślenie zasługuje fakt zmniejszenia się wypadków wśród młodzieży szkolnej. Jest to niewątpliwa zasługa prowadzonej powszechnej akcji profilaktycznej. Takie formy tej akcji jak pogadanki, kursy, projekcje filmowe, dodatkowe szkolenia kierowców prowadzi się już od lat. Można w tysiącach liczyć godziny poświęcone na tego typu profilaktykę. Ale jest to zaledwie jedna z form zapobiegawczych. Sama nauka i ostrzeżenia niewiele pomogą. Front ten musi być rozszerzony i to o konkretne nakłady inwestycyjne. Wiele bowiem do życzenia pozostawiają nawierzchnie ulic, rozwiązania głównych skrzyżowań a także oznakowanie w mieście. Wprawdzie w ostatnim czasie zmieniono wiele, ale dotychczasowe nakłady na ten cel są niewspółmiernie małe w stosunku do potrzeb.

W mieście odczuwa się wyraźny brak nie tylko sygnalizacji świetlnej, ale także niedostatek funkcjonariuszy służby drogowej, którzy doraźnie powinni regulować ruchem i czuwać nad naszym wspólnym bezpieczeństwem.

BADANIA PROWADZONE przez biuro „Trasoprojekt" i MO wykazują, na których węzłach komunikacyjnych wzrasta liczba wypadków na skutek złej funkcjonalności tych węzłów. W ostatnim roku przygotowano wiele projektów i koncepcji dotyczących przebudowy ciągów komunikacyjnych. Realizacja tych inwestycji niewątpliwie przyczyniłaby się do zmniejszenia liczby wypadków w mieście. Rosnący ruch kołowy i pieszy wymaga także poprawy przejść dla pieszych. Problem bezpieczeństwa w naszym mieście musi być szybko i właściwie rozwiązany z myślą o dniu dzisiejszym jak i o latach najbliższych.

Należy przypuszczać, że dzisiejsza sesja MRN, która zajmie się oceną stanu bezpieczeństwa ruchu w naszym mieście, ustali radykalnie kierunki szybkiej poprawy w tym zakresie.

(Boz)

NA ZDJĘCIU: fragment wystawy książki społeczno-politycznej czynnej w Zamku Książąt Pomorskich (1 p). (ru)

Foto: St. Cieślak

Z HANDLOWEGO NOTATNIKA

BEZCENNE MROŻONKI

KLIENCI, którzy rozsmakowali się w mrożonych owocach i warzywach (a o szczecinianach z powodzeniem można tak powiedzieć) coraz częściej dopytują się o nie w sklepach. Jak się dowiadujemy mrożonek nie ma jeszcze w całym kraju, gdyż Państwowa Komisja Cen nie ustaliła na nie ceny.

SUPERSAM MHD ART. SPOŻ.

DUŻE, prawdziwie nowoczesne sklepy spożywcze, tzw. supersamy to w naszym mieście (poza Delikatesami) ciągle unikaty. Właściwie to tylko na osiedlu im. Komuny Paryskiej jest taki prawdziwy SUPERSAM. Należy on do WSS „Społem". Już niedługo swój SUPERSAM będzie miało także MHD Art. Spożywczymi. Dyrekcja tego przedsiębiorstwa otrzymała przy ul. Barmina 10 kal o pow. około 200 m kw. Uruchomienie sklepu ma nastąpić w grudniu.

DLACZEGO TYLKO WZORZYSTE?

ZAOPATRZENIE w elastyczne skarpety i pończochy nieco się poprawiło. Trudności z zakupem rajstop jednak nie ustały, choć wiele innych miast już tych kłopotów nie ma. W Szczecinie rajstopy bywają nie przeważnie bardzo wzorzyste, nie wszystkim odpowiadające, bo nie nadające się na przykład dla dziewcząt do szkoły. Dlaczego handlowcy nie zamawiają rajstop jednokolorowych, i to w kolorach: beżowym, granatowym lub niebieskim?

BANANY SĄ — NABYWCÓW NIE MA

W SZCZECINIE jest ostatnio bardzo dużo bananów. Nie cieszą się one wielkim popytem, mimo że są bardzo ładne. A może właśnie dlatego? Takie banany są zaliczane do I gatunku i kosztują 45 zł, cena II gatunku wynosi 30 zł. Tańsze banany szybciej są sprzedawane. (aż)

Sprostowanie

WE WCZORAJSZYM numerze „Kuriera" nastąpiła na str. 8 przykra pomyłka. Zdjęcie magistra Mieczysława Sywochopa ukazało się pod tekstem, omawiającym przebieg pracy nauczycielskiej Edmunda Fitasa, natomiast zdjęcie E. Fitasa — pod tekstem dotyczącym M. Sywochopa.

Obydwu pedagogów oraz wszystkich czytelników serdecznie przepraszamy.

RED.

„Człowiek-świat-polityka"

Wystawa - kiermasz Spotkania

W ZWIĄZKU z trwającymi Dniami Książki Społeczno-Politycznej, w Zamku Książąt Pomorskich czynna jest interesująca WYSTAWA-KIERMASZ, na której bogato prezentowane są między innymi wydawnictwa z zakresu marksizmu-leninizmu, historii ruchu robotniczego, filozofii, historii Polski i historii powszechnej, ekonomii, polityki i gospodarki światowej.

Na program dekady urządzonej pod hasłem „CZŁOWIEK—ŚWIAT — POLITYKA" składają się też spotkania odbywające się w naszym mieście i województwie.

DZIŚ, 25 bm. o godz. 16,30 w Pałacu Młodzieży, a o godz. 18 w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki „Ruch" al. Woj. Polskiego 2 — pisarka warszawska Danuta Bieńkowska wygłosi prelekcję na temat: „Co powinno się składać na wykształcenie współczesnego człowieka". Wstęp na spotkania wolny.

ZZM przed zimą

Ostatnie prace w parkach i na skwerach

DOBIEGA końca okres przygotowań do sezonu zimowego w Zarządzie Zieleni Miejskiej. Niebawem zawieszone zostaną wszelkie prace na ulicach, w parkach i na skwerach miejskich. Pracownicy ZZM przystąpią do konserwacji sprzętu (ławki, kosze na śmieci) oraz do prac ogrodniczych w szklarniach.

Zakończono już podjęte w październiku prace na rabatach i trawnikach, usuwając z nich przekwitłe letnie kwiaty i zasadzając cebulki wczesnych kwiatów wiosennych. W ostatnich tygodniach zasadzono w ten sposób w Szczecinie 4 500 cebulek tulipanów i 3 000 cebulek krokusów. Obecnie trwa zabezpieczanie przed mrozami krzewów róż. Przed 2-tygodniami rozpoczęto również uzupełnianie brakującego drzewostanu wzdłuż wielu ulic w mieście. W miejsce starych lub zniszczonych drzew zasadzono dotychczas 240 młodych drzewek, takich jak klony, topole, jarzębiny. Niezależnie od tego na ulicy Wincentego Pola sadzi się nowe drzewka — brzozy. Podobnie w parkach uzupełniono już wiele braków w skupiskach krzewów.

Niezależnie od tych prac od 3 tygodni zwozi się do magazynów ławki z ulic, parków i skwerów. Z 2 200 ławek, które ustawione zostały wiosną, sprzątnięto dotychczas ok. 1 400. Pozostałe powinny być zwiezione do końca listopada.

W ramach przygotowań do walki z gołoledzią na wskazanych miejscach w parkach i na skwerach gromadzony jest też piasek. (tawo)

Nowe konserwy „Certy"

OSTATNIO w klubie NOT przedstawiciele ZGR, Central Rybnych, Krajowego Związku Spółdzielni Rybackich oceniali nowe rodzaje konserw opracowanych i wyprodukowanych przez Szczecińską Spółdzielnię Pracy Rybołówstwa Morskiego i Zalewowego „Certa". Spółdzielnia ta zaproponowała 20 nie spotykanych dotąd na naszych rynkach asortymentów; m. in. gołąbki rybne, sałatki z leszcza, fladrę w sosie musztardowym, pulpety z ryb słodkowodnych, leszcza z ogórkami, sałatkę z dorsza z jajkiem itp. (awa)

Sprzeczność tylko pozorna

Mleka jest i będzie pod dostatkiem

NIEKTÓRZY Czytelnicy zwrócili nam uwagę na sprzeczną według nich informację zawartą w notatce pt. „Szczecińskie przoduje w skupie mleka", gdyż w tym samym dniu „Głos Szczeciński" informował, że produkcja mleka i dostawy od rolników maleją... Tymczasem sprzeczność jest tylko pozorna. Myśmy bowiem informowali, że w ciągu 10 miesięcy br., a więc do 1 listopada br. woj. szczecińskie wykonało plan skupu mleka w 106,4 proc. i znalazło się w czołówce pięciu najlepszych województw kraju. I tak jest faktycznie. Natomiast w takich miesiącach, jak listopad, grudzień i styczeń występuje rokrocznie pewien spadek dostaw. W tym okresie ilości dostarczane z woj. szczecińskiego są uzupełniane dostawami mleka z województw sąsiednich, a przede wszystkim z woj. zielonogórskiego. Nie jest to jednak jakaś rewelacja, gdyż tak dzieje się od wielu lat i jest praktykowane przez większość dużych miast. W żadnym jednak wypadku nie oznacza to gorszego zaopatrzenia, gdyż mleka jest i będzie w naszym mieście pod dostatkiem — informuje nas Związek Spółdzielni Mleczarskich w Szczecinie.

Należy także odnotować stały wzrost pogłowia bydła na Pomorzu Zachodnim, które z uwagi na swe walory klimatyczno-glebowe jest szczególnie predestynowane do rozwoju produkcji zwierzęcej. I to rokuje nadzieję, że w przyszłości zaspokoimy swe potrzeby mleczne całkowicie z własnego województwa, bez uciekania się do importu z sąsiednich regionów. (kk)

Uwaga organizatorzy obozów zimowych!

WZOREM lat ubiegłych, DOKP przystępuje do zbierania wniosków na przewóz młodzieży na obozy zimowe, organizowane podczas tegorocznych ferii świątecznych. Dla umożliwienia opracowania planu przewozu młodzieży oraz rezerwowania miejsc DOKP prosi organizatorów obozów **o nadesłanie wniosków w nieprzekraczalnym terminie do 30 listopada br.** Wnioski nadesłane po tym terminie przyjmowane będą tylko w miarę możliwości przewozowych. Przewozy młodzieży, z zabezpieczeniem rezerwowanych miejsc odbywać mogą się tylko w dniach 21, 25 i 27 grudnia. Celem uniknięcia tłoku w pociągach pożądany jest wyjazd szczególnie w dniu 25. XII.

NASZE TRZY GROSZE

Perypetie z 4

ZAWIESZENIE na okres kilku tygodni kursowania tramwaju linii 4 po torze okólnym wewnętrznym (tj. na trasie: Pomorzany, ul. Piastów, pl. Grunwaldzki, al. Wyzwolenia, Dworzec Szczecin Główny), które to pociągnięcie spowodowane zostało robotami torowymi na al. Powstańców Wielkopolskich, wywołało wiele protestów ze strony osób dojeżdżających z niektórych części dzielnicy Pomorzany — rejon Osiedla Mieszka I do śródmieścia. Wprawdzie dyrekcja MPK w specjalnym komunikacie ogłosiła, że bilety miesięczne wykupione na linię 4 wewnętrzną ważne są do czasu ukończenia remontu torów, na całej trasie linii nr 4 zewnętrznej, jednak osoby mieszkające lub pracujące na Osiedlu Mieszka I, czy w rejonie okolicznych ulic, aby dojechać do śródmieścia muszą teraz pokonywać tramwajem kilkakrotnie dłuższą trasę i narażone są na około 15—20 minutową dodatkową stratę czasu.

Najprostszym rozwiązaniem byłoby tu wprowadzenie na czas remontu torów specjalnego autobusu (np. od zbiegu ul. Mieszka I i al. Powstańców Wielkopolskich), który przynajmniej w godzinach rannego i popołudniowego szczytu komunikacyjnego dowoziłby pasażerów do centrum. Na powyższą propozycję dyrekcja MPK odpowiedziała odmownie, tłumacząc się brakiem dostatecznej liczby kierowców oraz brakiem funduszy na pokrycie kosztów takiego rozwiązania (tu należałoby się zastanowić, czy koszty tego typu tymczasowej linii autobusowej nie powinny wchodzić w koszty związane z remontem torowisk?). Nie podważając obiektywnych trudności MPK, musimy jednak również przyznać rację pasażerom, którzy twierdzą, że wszelkie remonty torów nie powinny aż w takim jak obecnie stopniu utrudniać im dojazdu do pracy lub do domu.

Na pocieszenie podajemy do wiadomości pasażerom korzystającym dotychczas z linii 4 wewnętrznej, że remont torowiska tej linii na al. Powstańców Wielkopolskich ma być zakończony 30 bm. Wykonawca — Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Komunalnych powinno więc uczynić wszystko, aby termin zakończenia robót został dotrzymany.

I jeszcze jedno. Na wszystkich niemal przystankach nieczynnej obecnie wewnętrznej linii „4" obserwować można przez cały dzień... grupki pasażerów oczekujące na tramwaj. Zadne bowiem wywieszki nie informują, że linia jest nie czynna (nie każdy przecież pamięta o komunikacie prasowym sprzed 2 tygodni). Przedstawiciele dyrekcji MPK twierdzą, że wywieszki takie były umieszczone, na niektórych przystankach nawet dwukrotnie i wszędzie zostały zerwane przez wandali. Wierzymy. Ale też uważamy, że obecny stan braku jakiejkolwiek informacji nie może trwać dłużej.

Notatnik szczeciński

◆ Spotkanie z naczelnym redaktorem Państwowego Wydawnictwa Ekonomicznego, mgr Jerzym Łozińskim z Warszawy odbędzie się dziś, w poniedziałek, o godz. 18, w Klubie Pracowników Nauki i Ekonomistów przy ul. Wielkopolskiej 19.